

VAJDAČSKAI EGYHÁZMEGYEI
LELKÉSZI HIVATALA
Jel: 2:10

AZ ALSÓZEMPLÉNI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1916. ÉVI OKTÓBER HÓ 10-IK NAP-
JÁN SÁROSPATAKON TARTOTT
ŐSZI RENDES KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

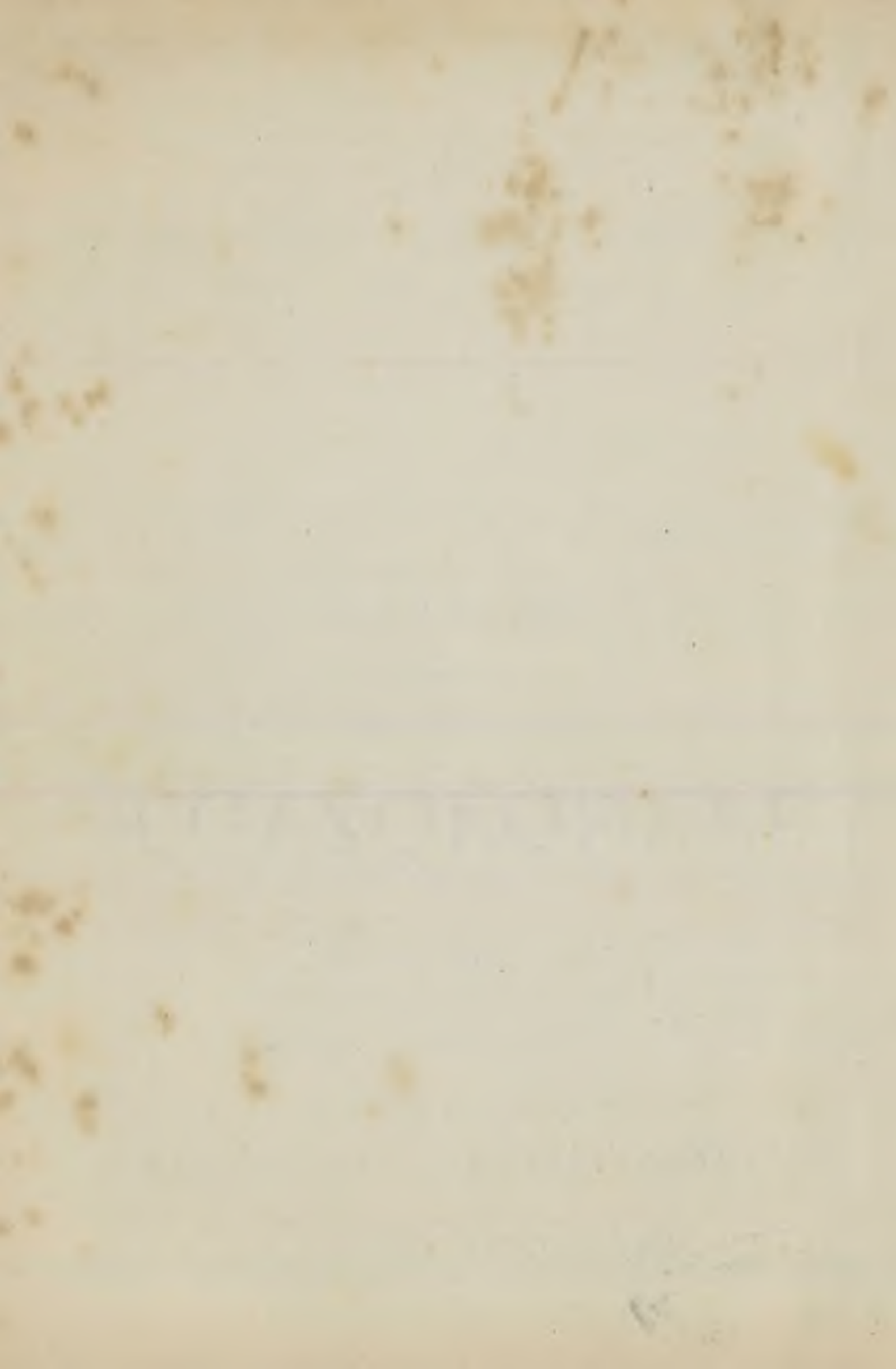
SZERKESZTETTE :

JANKA KÁROLY

EGYHÁZMEGYEI LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

XLIV. FÜZET.

SÁROSPATAK.
NYOMATOTT A REF. FŐISKOLA KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.
1917.

VALM...
Jel: 2722
LELKESZ...
1916

AZ ALSÓZEMPLÉNI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE
1916. ÉVI OKTÓBER HÓ 10-IK NAPJÁN SÁROS-
PATAKON TARTOTT KÖZGYŰLÉSÉNEK

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E .

Jelen voltak :

Bálint Dezső
esperes

Sebeő Gyula
világi tanácsbíró,
gondnokhelyettes

elnöklete alatt

Máthé Gyula
Keresztury József
Bartha József
Pálóczy József
Miskolczy Endre
papi

Gorivay Aladár
Dr. Kiss Sándor

tanácsbírák.

világi

Janka Károly
Gecse Lajos
Ifj. Bálint Dezső
papi

Dr. Asztalos Kálmán
világi

jegyzők.

Zitás Bertalan ref. lelkész, egyházmegyei pénztárnok, Dr. Kérészy Sándor egyházmegyei ügyész, Gagyai Károly, Matusz Mihály tanító-képviselők.

BacsKay Károly, Batta János, Czike Ferenc, Csontos Gábor, Danyi József, Éles István, Farkas Lajos, Fürjész Tamás, Halmy Miklós, Haraszty Károly, Hazay Béla, Hegedüs László, Janka Péter, Kajdy Menyhért, Kenyeressy Árpád, Kertész István, Kiss Ernő, Köröskényi István, Kőrössy György, Kun Miklós, Kun Zoltán, Molnár Ferenc, Móricz István, Pecsénye András,

Rozgonyi Sándor, Sáfár István, Solymossy József, Sütő Kálmán, Székely Imre, Szinyéri György, Szöllőssy József, Verebélyi Barna, Verebélyi Dezső lelkészek, Bodnár Lajos, Csatáry Jenő, Jármy Béla, Kiss Géza, Pungúr Béla, Szabó Andor, Takács Béla, Vitkay Bertalan s. lelkészek, utóbbi mint a báji egyház képviselője; Daruka József a taktaszadai, Csiger Sámuel a sajhídvégi, Király Balázs a nagyrozvági, Nagy János az újcsanárosi egyház képviselői.

I. Közgyűlési ügyek.

1. Bálint Dezső esperes a mindnyájunk lelkét élénken foglalkoztató, itt egész terjedelmében közölni határozott szép imádsággal terjesztette érzéseinket az égnek Urához:

Sorsunk ura, bölcs kormányzója, jóságos Atyánk Istenünk! Mélységes hódolattal, de benned vetett rendületlen fiúi bizodalommal állunk meg előtted ez ünnepélyes órában, hogy anyaszentegyházunk ügyei felett tanácskozáván, országod építésében fáradozzunk.

Tudjuk Atyánk, hogy öröm neked szent Sionunk építése s most mégis úgy érezzük, mintha sötét felhők tornyosúlnának felettünk, sötét borulat nehezedett volna lelkünkre, mely megakadályozza lelkünk szárnyait hozzád röptében.

Jóságos Atyánk! Te tudod: mi fáj nekünk, mi bánt minket. Ime uram harmadik éve annak, hogy a megpróbáltatások napjait éljük, roskadozunk ítéleted súlya alatt. Ez a rettenetes világháború, mely testben, lélekben megörölt bennünket.

Vad hordák pusztítják, dúlják megszentelt földünk bércseit, völgyeit, csendes békés városaink s falvainkat benne boldog tűzhelyünket. Ezreket tett földönfutókká, s hontalanokká. A csatamezőkön véreznek el szeretett fiaink; az ádáz tusa ezreket, milliokat seper osztatlan sirba; ezreket, milliokat öltöztet gyászba, örökös bánatba.

Te nekünk nemcsak Urunk, hanem szerető édes Atyánk is vagy, megteheted s meg is teszed, amit akarsz

s jónak látsz. Arra kérünk: szállj alá a földre lelkeddel; tekints végig a csatamezőkön, fakassz virágot a jeltelem friss sírokon, mondjad lágyan, édesen az elhaltak felett kesergő szíveknek; legyetek nyugodtan, mert kedveseitek felett én örököttem s nevéket beírtam az örökélet könyvébe, lelkök ott van a dicsőültek országában, az igazak mennyei paradicsomában. Ne feledkezzél el a bénákról sem, mondjad nekik, hogy a benned vetett hittal, bizodalommal hordozzák a koldusbotot mint hősies küzdelmeknek legszebb jelvényét s te nem fogod elhagyni őket; a foglyokat vigasztald meg, hogy tőrjenek még békeséggel míg bajtársaik kivívják nem sokára a teljes diadalt.

A kevély ellenséget, kik reánk törtek most mindenfelől: szégyenítsd meg, alázd meg, hadd hulljon ki kezükből a fegyver, hadd értsék meg: féljete az azt tenni másokkal, mit nem akartok, hogy ti veletek tegyék az emberek; hadd tudják meg, ha drága áron is, hogy te ellened vétettek midőn ember-testvéreik ellen emeltek gyilkos fegyvereket, ellened, ki mindnyájunknak közös Atyánk vagy.

Hozd el Atyánk, óh hozd el mielebb az áldott békesség napját, mely után buzgó imádság epedez százezrek ajakán. Hadd énekeljük a zsoltáros költővel: Én lelken mire csüggedsz el, mit kesergsz ennyire? Bízzál Istenben nem hágy el. Ebben a megnyugtató reménységben légy velünk most is, áld meg tanácskozásunkat. Ámen.

Imádkozás után jelenti esperes, hogy egyházme gyénk közszeretben álló gondnoka az ő felülmúlhatatlan kötelességérzetéből származó mély sajnálattal jelentette, hogy el nem hárítható akadályoztatása miatt gyűlésünkön meg nem jelenhetett, felkéri Sebeő Gyula, hivatalkorra legidősebb világi tanácsbírót a társelnöki szék elfoglalására.

Sebeő Gyula világi tanácsbíró, mint a távollevő gondnok helyettese, a világi elnöki széket elfoglalván, szívélyes szavakkal üdvözli e nehéz időkből is tömött sorokban megjelenteket s a gyűlést megnyitja.

2. Egyházmegyei papi főjegyző elnök felhívására a gyűlés alkotó tagjainak névsorát, átveszi az egyházak képviselőinek megbízó levelét, felsorolja a gyűlésről gátló körülményeik folyományaként elmaradt Meczner Béla e. mei gondnok, Horváth János papi-, Tolcsvai Nagy Barna, dr. Kovács Gábor világi tanácsbírák, dr. Vitányi Miklós vil. főjegyző, Homoky György tanító-képviselő, Sallay Sándor lelkész igazoló bejelentéseit,

mire közgyűlés az összes távollevők elmaradásának s a megjelent tagoknak igazolása mellett megalakúl.

3. Folyó évi tavaszi közgyűlésünk által 3. sz. jkvi pont alatt hozott határozattal a megüresedett egyik papi aljegyzői állásra elrendelt szavazás eredményeként jelenti a szavazatok felbontására kiküldött bizottság, hogy az első szavazás alkalmával általános többséget senki sem nyert, mihez képest a viszonylag legtöbb szavazatot nyert ifj. Bálint Dezső és Karászy Benő lelkészek újabb szavazás alá bocsáttattak, melyhez képest a beadott 60 szavazatból ifj. Bálint Dezső királyhelmei lelkész 48, Karászy Benő kiskövesdi lelkész 12 szavazatot nyert, szavazatot nem adtak ez alkalommal Alsódobsza és Nagykövesd.

Egyházmegyei közgyűlés a szavazás eredményét tudomásul veszi, ifj. Bálint Dezső királyhelmei lelkészt a szavazatok nagy többségével megválasztott papi aljegyzőnek nyilvánítja, őt a hivatali eskü letétele s a világi elnök által tolmácsolt üdvözlő és szép reménységet kifejező nyilatkozatok után állásába beerősíti, a szavazatot nem adott alsódobszai egyház lelkészének élőszóbeli igazolását elfogadva, a nagykövesdi egyházat nem igazolás esetén a törvényes birságben elmarasztalja.

4. Esperes jelenti, hogy Janka Péter nagyrosvági, Kiss Ernő sajóhidvégi és Verebélyi Barna olaszliszkai lelkészek választása jogerőre emelkedett és hogy Karikás Róza Királyhelmece, Karikás Jolán Kisgéresbe, Magda Anna Gesztelybe tanítónőkké szabályszerűen megválasztottak s mindannyian bekebeleztetésüket kérik.

Egyházmegyei közgyűlés nevezett lelkészeket és tanítónőket jogerős és szabályszerű megválasztásuk és bemutatott okmányaik alapján — a már egyházi szolgálatukban esküt tett tanítónők eskütételétől eltekintve — állásaikba beerősíti, őket az egyházmegyébe bekebelezi, felhívja azonban Magda Anna tanítónőt, hogy az ősrégi gyakorlatot képező jelképi cselekvés, az egyháza képviselőjével való kézfogás végrehajtása céljából tavaszi közgyűlésünkön jelenjen meg.

5. Esperes jelenti, hogy Jármay Béla szomatori, Adorjáni Győző nagyrosvági, Kiss Géza megyaszói, Riedl Miklós ondi, Szabó Andor főiskolai alkönyvtárnok, tiszatokaji s.-lelkészek egyházmegyénkbe való bekebeleztetésüket kérik.

Nevezett segédlelkészek egyházmegyénkbe bekebeleztetnek.

6. Ez évi tavaszi közgyűlés 60. sz. határozatával egyházmegyei ügyésszé megválasztott Dr. Kérészy Sándor a hivatali esküt letévén és magát az egyházmegye előlegezett bizalmának köszönete mellett egyházmegyénk hűséges szolgálatára felajánlván,

közgyűlés által ügyészi állásába szívélyes üdvözlések között beerősített.

7. Elnökség kihirdeti, hogy a bírósági ülés a közgyűlés tanácskozási helyén d. e. 11 órakor fog meg-

tartatni, melyre a bíróság tagjait s az érdekelteket ez úton is meghívja.

Tudomásúl szolgál.

8. Esperes kegyelettel és mély fájdalommal emlékezik meg Dr. Szánthó Elek egyházmegyei ügyész korai és váratlan elhunytáról, kéri a közgyűlést, hogy a kidőlt munkás emlékezetét jegyzőkönyvében örökítse meg.

Egyházmegyei közgyűlés megilletődött érzések között jegyzi fel veszteségei sorába a Dr. Szánthó Elek idő előtti elhalálózását, mert sok esetben volt tudásából, szép tehetségéből folyólag bonyolult esetekben is igazságos, hű tanácsadója. Az élete delén sírba hanyatlott férfiúnak egyházmegyénk ügyészi minőségében szerzett érdemeit kegyelettel örökíti meg jegyzőkönyvében. Legyen áldott emlékezte!!

9. Egyházkerületi közgyűlésre képviselőkül a tavaszi közgyűlésig tartó megbízással kiküldettek az elnökség mellett

Lelkeszi részről: Hézser Emil, Miskolczi Endre papi tanácsbírák és Janka Károly papi főjegyző, mint rendes tagok; Keresztúry József papi tanácsbíró, mint póttag.

Világi részről: Tolcsvai Nagy Barna, Gortvay Aladár, Dr. Kiss Sándor világi tanácsbírák, mint rendes tagok; Miklós Béla világi tanácsbíró, mint póttag.

10. Olvastatott Maklár Papp Miklós ny. tanár levele, melyben hálás köszönetének nyilvánítása mellett, hanyatló korával járó munkabírásának gyengű-

lésére s más nemű halaszthatatlan kötelezettségeinek teljesítésére való hivatkozással úgy az alsózempléni egyházmegye levéltárnoki, mint az egyházmegyei tanügyi bizottság világi elnöki tisztéről visszavonhatatlanul lemond.

Közgyűlés sajnálattal vesz tudomást az ernyedetlen szorgalmú, fáradhatatlan munkás, ügybuzgó és hivatásos levéltárnok és tanügyi bizottság lelkes elnökének lemondásáról, sőt az egyházmegye méltó elismerésével párosult köszönete mellett azzal a hő óhajtással bocsátja el köréből, hogy tőlünk elvont munkaerejét még sok éveken keresztül hasznosíthassa prot. irodalmunk s nevelésügyünk javára.

11. Egyházmegyei közgyűlés a megüresedett levéltárnoki és tanügyi bizottsági világi elnöki tisztségre azzal a kijelentéssel, hogy ezt a két állást nem okvetlen szükséges egy munkaerővel tölteni be, a szavazást elrendeli.

Közgyűlés mindkét állásra egyhangúlag dr. Gulyás József sárospataki gimn. tanárt választja meg, akinek eddigi munkássága, tehetsége, hivatottsága, rátermettsége a legszebb reménységre jogosító ez újabb munkamezőkön.

12. Tavaszi közgyűlésünk 6 b) sz. határozatában felszólította a nagykövesdi egyház presbyteriumát: indokolja, hogy a presbyterium tagjai miért tagadták meg az 1916. évi költségvetés aláírását? A beérkezett jelentésben a nevezett egyház presbyteriuma „a költségvetés alá nem írására azt adja elő, hogy a háborús viszonyok miatt presbyterium teljes számban nem jöhetvén össze, a kisebbség az aláírást teljesíteni hajlandó nem volt. A jelen gyűlésre ismételten beterjesztett költségvetést egyhangúlag elfogadja és aláírja.“

— Az aláírt költségvetés az esperesi hivatalhoz be is érkezett.

Tudomásúl szolgál.

13. Tavaszi közgyűlésünk 6. b) sz. határozatában felszólította a legyesbényei egyház presbyteriumát: indokolja, hogy az 1916. évi költségvetés aláírását miért tagadták meg a presbyterium tagjai? A beérkezett indokolás szerint „a költségvetés aláírását azért tagadták meg, mert a belhivatalnokok fizetése túl magasra, míg az egyház kezelésére fordítandó tételek túlalacsonyra lettek felvéve.“

Egyházmegyei közgyűlés útasítja az egyházlátogatóságot, valamint a megyaszói járás számvevőjét: vizsgálják meg annak idején, hogy a presbyterium állításának mi alapja van? s tegyenek erről legközelebbi közgyűlésünkre részletes jelentést.

14. Tavaszi közgyűlésünk 6. e) sz. határozatával felhívta az örösi egyház lelkészét, hogy az iskola dologi szükségleteire kiutalt államsegély felvétele körüli szabálytalannak látszó eljárást részletes és kimerítő jelentéssel ismertesse s ezen jelentését őszi közgyűlésünkre a hadbavonult tanítótól lehetőleg beszerzendő információk kíséretében felterjessze. Lelkész beérkezett jelentéséből kitűnik, hogy az örösi iskola dologi szükségleteire kiutalt 270 K államsegélyt a tanító a presbyteriummal pusztán szóbelileg történt megállapodás után évről-évre felvette anélkül, hogy ez összeg az egyház számadásában elszámoltatott volna.

Egyházmegyei közgyűlés útasítja az örösi egyház presbyteriumát, hogy e helytelen dolgot rendezze, az iskola dologi szükségleteire kiutalt államsegélyt az egyház maga vegye fel, bevételei közé állítsa be s a tanítónak jogos igényeit törvényes formák mellett állapítsa meg.

15. Tavaszi közgyűlésünk 6. f) sz. határozatával a nagykövesdi egyház 5 évi számadásának megvizsgálására a járás számvevője mellett Miklós Béla és Bartha József tanácsbírákat küldte ki, jelentésüket őszi közgyűlésünkre beavárván. — A kiküldött bizottság jelenti, hogy működése közben egy másik feljelentés is érkezett, mely e dologgal szorosán összefügg; javasolja, hogy az időszaki bíróság döntéséig ahová ez az ügy valószínűen kerülni fog, a dolog függőben hagyassék.

Egyházmegyei közgyűlés a nagykövesdi egyház számadásainak ügyét nyilvántartani határozza.

16. F. évi tavaszi közgyűlés 16. sz) sz. határozatából folyólag az *olaszliszkai* egyház beterjeszti belmissziói tervezetét, mely szerint ténykedése téli felolvasások tartására, vallásos iratok terjesztésére, a meglevő énekkar fejlesztésére és nyári időszakban a felnőttek vasárnap délutáni vallásos oktatására fog irányulni. A kispécsi, lácai, perbenyiki, taktakenézi és taktaszadai egyházak ezúttal sem terjesztették be tervezeteiket.

Egyházmegyei közgyűlés az olaszliszkai egyház belmissziói jelentését jóváhagyólag tudomásul veszi, a tervezetet ismételt sürgetésekre sem adott egyházakat pedig szigorúan útasítja, hogy a belmisszió foganatosítására vonatkozó egyházkerületi útasításoknak pontosan eleget tegyenek.

17. Tavaszi közgyűlésünk 18. sz. határozatában útasította a szomatori egyházat, hogy ártér-adó tartozását sürgősen kifizesse, vagy ha teljesen kifizetni képtelen, a fizetési határidő meghosszabbításáról gondoskodjék. Máthé Gyula tanácsbíró jelenti ez ügyre vonatkozólag, hogy a határidő meghosszabbításáért a kérvény a Tiszaszabályozó Társulat Választmányához benyújtott.

Egyházmegyei közgyűlés a jelentést tudomásul veszi s újból felhívja a szomatori egyházat hátrálékos ártér adójának sürgős kifizetésére.

18. Még az 1914. évi tavaszi egyházmegyei közgyűlés útasította a karosi egyházat, hogy az új iskola építési költségeinek méltányos kivetési tervezetét 1914. évi őszi közgyűlésre terjessze be. Miután ez meg nem történt, folyó évi tavaszi közgyűlésünk 20. sz. határozatával szigorúan útasította a karosi egyházat, hogy jelentését e tárgyban az espereshez küldje be. Beérkezett jelentésében a presbyterium azt mondja, hogy az iskola építéséből eredt 9000 K adósságát fele részben az egyház 20 hold földének évi 1000 K jövedelméből, másik részben pedig rendkívüli egyházi adókivetés útján tervezi kifizetni.

Egyházmegyei közgyűlés a rendkívüli adókivetésnek presbyterium és egyházközségi közgyűlés által elfogadott tervezetét 1917. tavaszi közgyűlésünkre bevárja.

19. Tavaszi közgyűlésünk 21. sz. határozatával utasította az erdőhorváthii egyházat a faiskola ügyben, hogy még egyszer kísérelje meg a dolog békés elintézését; sikertelenség esetén per útján szerezzen érvényt jogainak. A beérkezett jelentés szerint az egyházmegyei ügyész elhalálozása miatt az ügy még nem intéztetett el.

Közgyűlés az ügyet tovább is nyilvántartani határozza.

20. Tavaszi közgyűlésünk 24. sz. határozatában utasította a bodrogkeresztúri lelkészt, hogy a Hubay József-féle tartozás régen vajúdo zavaros ügyéről tiszta képet adó jelentést nyújtson be. Lelkész beterjesztett jelentése szerint a tartozás még 125·88 K, de behajthatatlan, mert Hubay József hivatalból nyugdíjaztatott, magánvagyonra pedig nincs.

Egyházmegyei közgyűlés utasítja a bodrogkeresztúri egyházat, hogy a Hubay József-féle tartozást véglegesen törölje.

21. 1915. őszi közgyűlés 30. sz., s 1916. tavaszi közgyűlés 26. sz. határozatában felhívta lukai lelkészt a karosi elhalt gondnok 1914. évi számadásának szabályszerű elkészítésére. A számadás beadatott, de ismét nyugták nélkül, mivel a presbyterium tekintettel a gondnok elhalálozására, nyugták nélkül volt kénytelen elfogadni a számadást s kéri az egyházmegyét, hogy ezúttal a rendkívüli esetre szintén legyen tekintettel, mivel a nyugták már nem szerezhetőek be.

Egyházmegyei közgyűlés a karosi presbyterium kérését kivételesen teljesíti s a karosi egyház 1914. évi számadását jóváhagyja.

22. Tavaszi közgyűlés 28. sz. határozatával utasította a sajhídvégi és hernádnémetii egyházak presbyteriumát a kintlévő kamathátrálékok sürgős beszédésére. Erre vonatkozólag a sajhídvégi lelkész jelenti, hogy a hátrálékok hiány nélkül befolytak. A hernádnémetii lelkész jelentése szerint pedig a hátrálékosoknak 1916. szept. 1-ig határidőt adott a presbyterium.

Egyházmegyei közgyűlés a jelentéseket tudomásul veszi.

23. Tavaszi közgyűlés 29. sz. határozatával „még egyszer és utóljára a legszigorúbban utasította a kiskéresi egyház lelkészét, hogy az 1914. és 1915. évi gondnoki számadásokat nyugtával együtt a járási számvevőhöz azonnal küldje be; felhívta a járási számvevőt, hogy jelentse az esperesi hivatalnak, hogy a kiskéresi egyház lelkésze és gondnoka ezen utolsó felhívásnak eleget tettek-e? S az esetre, ha ez az utasítás is sikertelen lenne, esperes urat felkérte a köz-

gyűlés a fegyelmi eljárás megindítására. A járás számvevője jelenti, hogy a számadások hozzá rövid idővel ezelőtt beküldettek, de még nem volt ideje azok átvizsgálására.

Egyházmegyei közgyűlés utasítja számvevőt, hogy a számadások átvizsgálása után jelentését az esperesi hivatalhoz azonnal terjessze be.

24. A megyaszói református egyház megerősítés céljából beterjeszti lelkészi díjlevelének a f. év tavaszi egyházmegyei közgyűlés 30-dik pontjában foglalt kivánalmak szerint kiállított 4 példányát.

Közgyűlés a lelkészi díjleveleket, amennyiben a kivánt pótlások, nevezetesen a lelkész javadalmát képező ingatlanok telekkönyvi és helyrajzi számmal való megjelölése, kat. holdanként való feltüntetése, a régi díjlevél hiteles másolatának becsatolása eszközöltettek, s amennyiben az újonnan kiállított díjlevél a régi díjlevél értékének teljesen megfelelő, megerősíti s jóváhagyás céljából egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti.

25. Az 1914. őszi egyházmegyei közgyűlés 19., 29., az 1915. tavaszi közgyűlés 30. s az 1915. őszi közgyűlés 34. és 39. sz. alatti ügyeiben a háborús viszonyok elháríthatatlan akadályai miatt előterjesztések nem tettek.

Ez ügyek továbbra is nyilvántartásban maradnak.

26. Tavaszi közgyűlésünk 64. sz. határozatában az esperes útján felkérte az abauji egyházmegye esperesét, hogy a Czecz András legyesbényei lelkész fegyelmi ügyére vonatkozó iratokat küldje meg, hogy a perköltség megállapítható legyen. Az abauji esperes át-

irata szerint azonban az iratok az egyházkerületnél vannak s így Szabó István és társai legyesbényei lakosok felmerült költségei máig sem állapíthatók meg.

Közgyűlés az ügyet tovább is nyilvántartani határozza.

27. Ez évi tavaszi közgyűlés 62. sz. jkvi pontban hozott határozatával a tállyai egyház törlesztéses kölcsöne ügyében bekívánt presbiteri és közgyűlési határozatok be nem terjesztvén,

az iratok az érdekelt tállyai egyháznak visszaadatnak.

28. Tavaszi közgyűlésünk 65. sz. határozatára a tokaji lelkész jelenti, hogy Antalóczy János és társai az egyház presbytériumával kötött s az egyházmegyei közgyűlés által jóváhagyott egyezségnek eleget tettek.

Tudomásúl szolgál.

29. Tavaszi közgyűlésünk 53. sz. határozatában Onga János és neje Sz. Tóth Sára sajókesznyéteni lakosok 400 K-ás alapítványáról szóló „Alapító-level“-ét azzal küldte vissza, hogy ezen homályos kitétele helyett: „Úrvacsora fentartása címen“ tétessék ez a kifejezés: úrvacsorai jegyek beszerzésére.“ Lelkész jelenti, hogy közbejött akadályok miatt az alapító leveleket csak a jövő közgyűlésre fogják felterjeszteni.

Tudomásúl szolgál.

30. Tavaszi közgyűlésünk 66. sz. határozatára vonatkozólag Hézsér Emil a tállyai járás számvevője jelenti, hogy a tarcali egyház megtérítette Sebeő Gyula gondnoknak a kiadásokból tévedésből kimaradt 159 K 15 f.-t.

Tudomásúl szolgál.

31. Tavaszi közgyűlésünk 66. sz. határozatával útasította a cigándi egyházat adósságainak sürgős rendezésére, presbyterium jelenti, hogy az ártér-adón kívül az adók kifizettettek, a tetemes ártér-adó hátralék kifizetéséről pedig presbyterium jövő évi költségvetésében, ha másként erre fedezete nem lesz, még rendkívüli adó kivetésével is gondoskodni kíván.

Egyházmegyei közgyűlés a jelentést helyeslőleg tudomásul veszi.

32. Tavaszi közgyűlésünk 66. sz. határozatának 3. pontja a lácai lelkészt és gondnokot fegyelmi eljárás terhe alatt útasította, hogy 1915. évi számadását járási számvevőhöz 30 napon belől beadja. Lelkész szóbelileg jelenti, hogy szomorú családi körülményei következtében pusztán feledékenységgel volt az oka, hogy az elkészített számadást mindidáig be nem küldötte.

Egyházmegyei közgyűlés feltétlenül elvárja, hogy a számadás postafordultával a járás számvevőjéhez beküldetik.

33. Folyó évi tavaszi közgyűlés 20. sz. határozatával útasítja egyházkerületünk az egyházmegyéket, hogy az egyházlátogatóságnak tegyék közös kötelességévé, hogy a belmisszióra vonatkozólag megállapított öt kérdőpontra mindenütt kérjék ki a presbyterium feleletét s e feleletekből állapítsa meg minden egyházlátogatási kör jegyzője egyházanként hol s minő belmisszió végeztetett.

Egyházmegyei közgyűlés a fent hivatkozott egyházkerületi határozat pontos végrehajtását az egyházlátogatóságoknak szoros kötelességévé teszi, papi főjegyzőt pedig felhívja, hogy megfelelő táblázatos kimutatások nyomtatásáról az egyházlátogatóság ellátása végett gondoskodjék.

34. Ez évi tavaszi közgyűlés 21. sz. határozatával egyházkerületünk újabb megfontolás végett visszateszi az egyházmegyékhez az abaúji egyházmegye azon indítványát, miszerint az egyházak a miskolci felsőbb leányiskola fentartásához a supplicationalis váltságnek megfelelő összeggel tartozzanak hozzájárulni, azon körülményre való útalással, hogy az adócsökkentési segélyek nem sokára revízió alá kerülnek, úgy hogy ez az összeg a revízió alkalmával a normálköltségvetésbe felvételvé, az egyházak ezen szükséglete az adósegély többletéből fedezetet nyer.

Egyházmegyei közgyűlés a nőnevelés ügyét szíven viseli s erejéhez mérten a miskolci felsőbb leányiskolát mindenkor a legmeszebb menő támogatásban részesítette, a jelenben azonban a kebelbeli egyházakat állandó évi hozzájárulásra e célra azért nem tartja kötelezhetőeknek, mert a nőnevelés ügyét a maga hatáskörében kívánja a sárospataki magán polgári leányiskola átvételével szolgálni s a kebelbeli egyházak erőforrásait e célra kívánja felhasználni.

35. Egyházkerületünk folyó évi tavaszi közgyűlés 24. sz. határozatával újólag felhívja az egyházmegyét, hogy a missziói egyházak híveinek vallásos iratokkal való ellátása céljaira bizonyos összeget szavazzanak meg.

Egyházmegyei közgyűlés a missziói egyházak híveinek vallásos iratokkal való ellátására a közigazgatási pénztár tervére évi 20 koronát szavaz meg, saját missziói egyházainak vallásos iratokkal való ellátásáról e mellett állandóan kíván gondoskodni s az e célra dr. Kérészy Sándor e.-mei ügyész által — ez ügy tárgyalása folyamán kelt lelkes felbuzdulásából —

tett 50 koronányi becses adományt a legmelegebb elismeréssel fogadja és azért köszönetét nyilvánítja.

36. Egyházkerületünk f. évi tavaszi közgyűlés 60. sz. alatti határozatával egyházmegyénket az államsegélyről való részletes elszámolásra kötelezván, esperes jelenti, hogy az elszámolás megtörtént. Egyházmegyei pénztárnok jelenti ez ügyben, hogy úgy a régi, mint az új államsegély hova fordítása tekintetében történtek eltérések a főt. egyházkerülethez annak idején felterjesztett felosztási tervezetektől, de ezen eltérések részint egyházmegyei statutumokon alapúlnak, a papi és tanítói özvegyek nyomorúságán való némi könnyítést voltak hivatva szolgálni.

Esperes azon jelentése, hogy a részletes elszámolás megtörtént, tudomásúl vétetik, valamint egyházmegyei pénztárnoknak az államsegély felhasználásánál a felosztási tervezettől való eltérésekről szóló jelentése, az eltérések igazolása mellett.

37. Egyházkerületünk f. évi tavaszi közgyűlés 66. sz. jegyzőkönyvi pontjából kitetszőleg egyházmegyénket illetőleg a következő egyházak állapítottak meg az egyetemes konvent által állandó káplántartó helyekül: Bacska, Bodrogszentes, Cigánd, Megyaszó, Nagyrosvány, Sárospatak (2), Tarcal, Tiszakarád, Tiszalúc, Tiszatokaj; 10 egyházközségben 11 állás.

Tudomásúl szolgál.

38. Folyó évi tavaszi egyházkerületi közgyűlés 79. sz. határozatával hozzászólás és indítványtevés végett leteszi az egyházmegyékhez a gömöri egyházmegye és az O. R. L. E. indítványát, miszerint az egyetemes konvent által megszabott egységárok miatt javadalomcsökkentést szenvedő egyházi tisztviselők díjlevelük szerint szedhessék fizetésüket s ha erre az

egyház pénztárában fedezet nincs, a hiány rendkívüli egyházi adóból fedeztessék s e rendkívüli egyházi adó terményben és munkában is kivethető, ezen rendelkezésnek eleget tenni vonakodó presbytérium pedig fegyelmi eljárás alá vonható legyen; általában a díjlevelek ügyének végleges elintézése az E. T. I. t.-c. 67. §. o. pontja értelmében a javadalmas érdekeinek teljes megóvásával foganatosítsák.

Egyházmegyénk lényegében e kérdésben már f. évi tavaszi közgyűlésében állást foglalt, midőn 59. sz. jkvi. pontban hozott határozatával útasította az egyházakat, hogy a belhivatalnokok díjlevélileg biztosított termény- és szolgálmánybeli járandóságait vagy természetben szolgáltatassák ki, vagy folyó árban fizessék meg s ennek fedezetéről még rendkívüli adókivetés útján is gondoskodjanak, mert méltánytalannak, sőt igazságtalannak ítélte, hogy az egyház tisztviselői egy anakronizmus számba menő értékelés miatt javadalmaikban csonkúlást szenvedjenek; örömmel fogadja tehát e súlyos és sok esetben belső válsággal fenyegető kérdés egyöntetű rendezésére irányuló törekvést s a maga részéről tisztelettel javasolja, hogy az adósegély revíziójáig — amidőn egy méltányos és mindkét félre nézve megnyugtató és kielégítő értékelés által végleges rendezés foganatosítandó, — ezen rendezésig oly útasítás adassék az egyházközségeknek, melyhez képest azok költségvetéseiket a belhivatalnokok díjleveleiben foglalt természetbeni járandóságok figyelembevételével készítsék el, hogy csak az ily módon elkészített költségelőirányzatok és azok mellékleteit képező adókivetések nyerjenek egyházhatósági megerősítést mégis azon hozzáadással,

hogy az egyházközségek és tisztviselőik között létrejött egyházhatóságilag megerősített egyességbeli szerződések érintetlen hagyatnak.

39. Farkas Lajos vajdácskai lelkész a lelkészek részére nyújtott háborús segély elosztását igazságtalannak, méltánytalannak, aránytalannak tartván, arra kéri egyházmegyei közgyűlést, hogy a kiosztott segélyek vonassanak vissza, s azok arányosabb kiosztásáról egyházmegye akként intézkedjék, hogy segélybe a segédlelkészek is részesüljenek.

Egyházmegyei közgyűlés nem érzi magát jogosúltnak, hogy az egyházkerületi közig. bizottság dolgait bírálgassa, de meg a hadvezetőség átíratához ragaszkodva, mely a segélyt nem a lelkészek összességének, hanem a leginkább reászorúlt lelkészek részére mondja kiosztandónak [l. 1916. máj. 26-án tartott convent 247. sz.] ragaszkodva a convent intézkedéséhez, amely annak felosztását az egyházkerületek belkörü intézkedésévé teszi, a beadvány felett napirendre tér.

40. Az olaszliszkai egyház beterjeszti jóváhagyás végett Fiók Zsigmond és neje, Matolcsi Hermina és özv. Szakácsi Barnáné, szül. Matolcsi Erzsébet olaszliszkai lakosoknak az olaszliszkai egyház javára, iskolai célokra tett 1000 K-ás alapítványukról szóló, négy eredeti példányban kiállított alapító-levelét.

Egyházmegyei közgyűlés a kegyes alapítók nemes cselekedetét meleg elismeréssel veszi tudomásul, az alapítóleveleket jóváhagyja, az egyházkerületi közgyűléshez megerősítés végett felterjeszti, mindezeket megelőzőleg azonban az alapítóleveleket az olaszlikai egyházhoz az

aláírásoknak két tanú által való hitelesítése céljából visszavárólag leteszi.

41. Az alsódobszai lelkész jelenti, hogy az egyház tagok a lelkész és tanító földjeinek megművelését, dacára annak, hogy munkaváltságdíjat fizetnek, tekintettel a háború által előidézett nehéz munkásviszonyokra, a háború tartamára magukra vállalták, ugyancsak a tanító részére 400 K háborús segélyt önként ajánlottak fel.

Egyházmegyei közgyűlés az alsódobszai egyháztagok e nemes lelkü cselekedetét örvendetesen veszi tudomásul, önként megnyilvánult áldozatkészségükért legteljesebb elismerését, köszönetét fejezi ki.

42. A sajhídvégi egyház lelkésze jelenti, hogy beiktatása napján július 2-án a csendőrök hét bőcsi lakost a templomba nem eresztettek be, ebben ő vallássérelmet lát s intézkedést kér annak megtorlására.

Egyházmegyei közgyűlés a becsatolt kerületi csendőrszárnyparancsnokság leiratából, valamint Gortvay Aladár főszolgabíró felvilágosítása után megállapítja, hogy a csendőrök a járásorvos és vármegyei tisztí főorvos véleménye alapján felsőbb útasításra a közegészségügyi törvények rendelkezése értelmében jártak el, amennyiben úgy Sajóhidvégen, mint Berzéken járványos betegedések fordultak elő, a bejelentett esetben vallássérelmet nem lát, további intézkedés szüksége fen nem torog.

43. A monoki református egyház nevében lelkész kéri, hogy pályázó hiányában kiegészítő tanító gyanánt

alalmazott Csatári József, helyettes tanító gyanánt ismertessék el.

Egyházmegyei közgyűlés a monoki egyház kérelmét elintézés végett az espre-reshez teszi át.

44. Olvastatott a sajjóhidvégi egyház panaszos beadványa, mely szerint az 1914. évi egyházi adó hátralékokat közigazgatási úton kénytelenítettven behajtani, ezen eljárás során a végrehajtással megbízott sajjóhidvégi községi előljáróság nemleges zálogolási jegyzőkönyvek alapján ezen hátralékos egyházi adók behajthatatlanságát állapította meg részint ama miniszteri rendeletre való hivatkozással, mely szerint a hadbavonultak hozzátartozóin az adó végrehajtás útján be nem hajtható, részint a vagyontalanság megállapításával oly hátralékosok egynémelyikénél is, akik tetemes állami adót fizetnek; egyébként is a presbyterium elé megidézett hét hátralékos egyházi adófizető kinyilatkoztatta, hogy nincs tudomásuk arról, hogy tőlük az előljáróság az egyházi adóhátralékot kérte volna, sőt mindannyian ígéretet tettek tartozásuk kifizetésére. Aggasztónak tartja az egyház a miniszteri rendeletnek az ilyen személyi fizetés természetével bíró adók behajtására alkalmazott értelmezését, miért is a miniszteri rendelet magyarázata érdekében a fokozatos egyházi főhatóságok útján az egyházmegye beavatkozását kéri.

Egyházmegyei közgyűlés a rendelkezésre álló iratokból nem látja tisztán a helyzetet, nem nevezetesen azt, hogy az összes hátralékosok megidézettek-e a presbyterium elé, vagy csak azok, akiknek nyilatkozata jegyzőkönyvbe foglaltatott, ennek folytán nem állapíthatja meg azt, hogy a nyilatkozatot nem tették megfizették-e hátralékaikat, vagy annak megfizetésére ígéretet tettek-e s hogy ehhez ké-

pest már meglevő, vagy csak a jövőben beállható nehézményekről van-e szó s azt sem látja tisztán, hogy a községi előjáróságot nem vezette-e animóztatás eljárásában akkor, mikor állítólag tetemes állami adófizetőkkel szemben is teljes vagycntalanságot s ennél fogva behajthatatlanságot állapított meg, ami nem kevésbé volna sérelmes, mint a hivatkozott miniszteri rendelet, miért is az ügyiratokat az itt felsorolt szempontok szerinti felderítés és kiegészítés végett azzal adja vissza a sajóhidvégi egyház presbyteriumának, hogy az ily kiegészítéssel ellátott ügyet tavaszi közgyűlésünkre terjessze fel.

45. Kiss Ernő sajóhidvégi lelkész beterjeszti Zemplénvármegye alispánjának 17187/1916. szám alatt hozott véghatározatát, melylyel helyben hagyta Sajóhidvég község képviselőtestületének ama határozatát, melynélfogva a képviselőtestület megvonta a lelkésztől a községi ingatlanból eddig haszonélvezett 2 hold föld használatát.

Tudomásúl vétetik.

46. Köröskényi István vámosújfalusi lelkész kéri, hogy egyházmegyénk a sárai fiókegyházat vagy az évenként befolyjni szokott 16—20 vékányi gabona természetbeni kiszolgáltatására kötelezze, vagy arra, hogy lelkészi szolgálataiért méltányos díjazást állapítson meg, mivel az adósegély folytán megállapított 55 K 48 fillér díj csak éppen hogy fuvardijainak fedezetére elégséges. Kérdezi a lelkész egyidejűleg, hogy árvíz idején, midőn a község csak csolnokon közelíthető meg, tartozik-e szolgálatot teljesíteni.

Egyházmegyei közgyűlés a sárai fiókegyházat kötelezi, hogy a lelkészt szolgálataiért megillető járandóságot a díj-

levél értelmében vagy természetben adja ki, vagy folyó árban fizesse meg, a lelkészt pedig arra, hogy lelkészi szolgálatait árvíz esetén is végezze.

47. A bodrogkeresztúri egyház kéri az egyházmegyei közgyűlést, hogy a tarcali egyház birtokában levő úrvacsorai kelyhet, melyről a feliratokból az tűnik ki, hogy Porcsalmi Péter és Hebbs Kata a bodrogkeresztúri egyháznak csináltatták 1682-ben, a tarcali egyház által adassa át a bodrogkeresztúri egyháznak.

Egyházmegyei közgyűlés a bodrogkeresztúri egyházat kérésével elutasítja, egyben azonban azt tanácsolja, intézzen egy kérvényt az esperes útján a tarcali egyházhoz, melyben felvilágosítást kér arra nézve, hogyan és mikor került a szóban forgó kehely a tarcali egyház tulajdonába.

48. F. évi tavaszi egyházmegyei közgyűlés útasi-tása szerint az alsódobszai egyház az adócsökkentési segély templomfedésre leendő felhasználása céljából az erre vonatkozó egyháztanácsi és egyházközségi közgyűlés jegyzőkönyveit beterjeszti.

Egyházmegyei közgyűlés a beterjesztett gyűlési határozatok alapján az adósegélyt templomfedés céljaira felhasználni engedélyezi.

49. A taktaharkányi egyházközség közgyűlése az alsózempléni egyházmegye f. é. tavaszi közgyűlésének 59. sz. határozatát, mely a belsőhivatalnokok díjlevél szerinti járandóságait természetben, vagy folyó ár szerint készpénzben fizetni rendelte el, megfelebbezi.

Közgyűlés az ügyet irataival együtt egyházkerületi gyűlés elé terjeszti.

50. A taktaharkányi lelkész arra kéri egyházmegyei közgyűlést, hogy tekintetbe véve egyházközsége sok oldalról való megterheltségét, az utóbbi években végzett építkezésekből reáháramlott rendkívüli adók viselését, a nép szegénységét, az idők mostohaságát, a háború nyomorúságát az adóesökkentési segély összegének felemelését eszközölje ki.

Egyházmegyei közgyűlés bár legteljesebb mértékben méltányolja a kérés jogosultságát s a legnagyobb elismeréssel adózik az erejét jóval felülhaladó teher viseléssel birkozó gyülekezet buzgósága iránt, sajnálattal jelenti ki, hogy kérését nem áll módjában teljesíteni, mivel erre nézve a lehetőség az adósegély ügy revisiója alkalmával fog beállni.

51. Kazay Sándor nyugalmazott lelkész beterjeszti leánya Kazay Sára férjezett Kiss Ernőné házassági anyakönyvi kivonatát s kéri az egyházmegyei közgyűlést, hogy leánya részére a Gecsey Péter-féle alapítvány kamatát útálja ki.

Egyházmegyei közgyűlés Kiss Ernőné Kazay Sárának a Gecsei Péter-alap egy évi kamatából 200 K-t kiutal.

52. A báji egyház beterjeszti május 7-iki közgyűlésének jegyzőkönyvi kivonatát, mely szerint a Weinberger-féle alapból 700, Kovács-alapból 700, szegényalapból 88, egyházfentartási alapból 390, Szemere-alapból 80 koronát egy „Kétezer“ koronás hadi kölcsön kötvény jegyzésére fordítani határozza s kéri e hadi kölcsön jegyzésének jóváhagyását.

Egyházmegyei közgyűlés a hadi kölcsön jegyzést jóváhagyja.

53. A tolcsvai egyház beterjeszti adásvételi szerződését, mely szerint a tolcsvai 897. sz. telekkönyvi betétben 901. és 902. helyr. számok alatt jegyzett ház és belsőség felerészét eladta özv. Laskó Andrásné sz. Sárjai Juliánna tolcsvai lakosnak 600 K vételárért, kéri az egyházmegyei közgyűlést, hogy az eladást jóváhagyva, az adásvételi szerződést kérvényével együtt megerősítés végett terjessze fel a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez.

Egyházmegyei közgyűlés az eladást azon megjegyzéssel hagyja jóvá, hogy mivel az egyháztanácsi és közgyűlési határozatok E. törv. I. t. c. 43. §. rendeletétől eltérőleg hozattak, községi becslési bizonyítvány beterjesztve nincs, valamint az sincs megjelölve, hogy a befolyt vételár milyen célokra fordítatik, kérvényét a jelzett pótlásokkal sürgősen terjessze be az esperesi hivatalhoz, melynek teljesítése esetén megerősítés végett az adásvételi szerződés a főtiszt. egyházkerületi gyűlésre felterjesztetik.

54. Olvastatott egyházmegyei tanügyi bizottságunknak az egyházmegye főhatósága alatt levő népiskolák szellemi és anyagi állapotát s egyéb körülményeit — amennyire a háborús viszonyok engedték — feltüntető jelentése az 1915—16. iskolai évről. Ez a jelentés, mely a főt. egyházkerületre felterjesztetett, egész terjedelmében a következő:

Mélyen tisztelt tanügyi bizottság!

Nagy!iszteletű egyházmegyei közgyűlés!

Alig van talán közöttünk egyetlen szív, amely a világháború miatt ne vérzett volna már! Alig hiszem, hogy volna közöttünk egyetlen lélek, mely aggodalommal ne nézne a jövő idők eseménye felé!

Akik a harctéren fagyban, sárban és nélkülözések között fegyverrel kezökben szeretteik és a haza védelmében küzdenek, vérzenek, nem teljesítenek nagyobb munkát, mint az idehaza maradt tanítói kar, amely ebben a nagy drágaságban a pénz értékének csökkenése miatt éhezve emeli a harcba vonúltak terhét s aggodalmaskodva gondol családjá jövőjére.

Az 1915-ik évi őszi egyházkerületi közgyűlés 41-ik jegyzőkönyvi pont 4-ik bekezdése alapján, a felekezeti tanítók anyagi gondjainak megszüntetése végett a méltóságos konvent útján valami csekély morzsalék hullott a folyó évben a református tanítók asztalára.

Ne álljunk meg a fél úton!!... Amerre nézünk: mindenütt mozgolódní látjuk a tanítótestületeket abban az irányban, hogy a felekezeti tanítók törzsfizetése, családi pótléka, igazgatói tiszteletdíja, lakbére, kivételes segélye egyenlő legyen az állami tanítóéval.

Országossá kellene tenni e mozgalmat, hogy akik iskoláinkban s a haza védelmében az állami tanítókkal egyenlő terheket hordoznak, egyenlő szolgálatot teljesítenek, azokkal egyenlő elbánásban s fizetésben részesüljenek.

Mindaddig míg tanítóink családtagjainak megélhetését biztosítani nem tudjuk, várhatunk-e tőlük kitartást és eredményt a tanításban?!... Egy éhező hadsereget diadalra vezetni nem lehet!

Az iskolakötelesek közül ez évben is nagyon sokan mezei munkát végeztek, a tanítás azonban nem szünetelt egyházmegyénkben csak hat iskolában, illetve a tankötelesek itt is be lettek osztva más felekezeti tanítókhoz.

Az E. minta kitöltésénél a lelkész urak most sem jártak el kellő szigorúsággal és lelkiismeretességgel.

Az őszi egyházkerületi közgyűlés 41-ik jegyzőkönyvi pont 2-ik alpontja szerint a hibás adatokat beszolgáltató lelkész és tanítók ellen a fegyelmi eljárást kellene megindítanom. Ebben a rendkívüli időben harcban állhat az egész világ egymással, de én nem akarok fegyverre kelni paptársaim ellen s vállaimra veszem a mulasztás terhét és hordozom annak kellemetlenségeit.

Ennek ellenében azonban kérem tanügyi bizottsági elnöki állásomról való felmentésemet.

Egyesekre vonatkozó észrevételeimet tehát elhallgatom, kénytelen vagyok azonban jelentést tenni arról, hogy a bodroghalászi iskolában a tanítás eredménye elégtelen. A tanítónő Móré Anna csak ez évben lett állásában megerősítve s ime nemcsak az a panasz ellene, hogy nem tanít, hanem az is, miszerint nem lakik egyházában, hanem Sárospatakról jár az iskolába naponkint s megérkeztéig a gyermekek felügyelet nélkül lézengenek és pajzánkodnak a hívek és járókelők megbotránkoztatására.

Kérem ellene a fegyelmit megelőző vizsgálatot elrendelni.

Fájdalmas érzéssel jelentem egyidejűleg Kocsárné, Nagy Piroska gesztelyi tanítónő váratlan halálát. Nagy vesztesége ez a gesztelyi ref. egyháznak, mert egy kitűnő tanítónőt veszített el, de nagyobb veszteség a férjre s az árván maradt neveletlen gyermekekre.

Emlékét jegyezzük fel s örökítsük meg jegyzőkönyvünkben.

Egyházkérületi határozat alapján jelentést kellett tenni az egyházak lelkészeinek arról, hogy a múlt iskolai évben hány gyermek nyert s kapott végbizonyítványt. Erre nézve a lelkész urakat külön is felhívtam. Az eredmény szinte hihetetlen: az egész egyházmegyében 14 gyermek nyert végbizonyítványt!

A hozzám beküldött statisztikai adatokat a következőkben összegezem:

Az iskolákat fentartó egyházak lélekszáma: 58161. Több a lélekszám a múlt évinél 4992-vel.

A mindennapi iskolakötelesek száma fi 3435, leány 3297, összesen 6732. A múlt évinél kevesebb 225-tel.

Ebből saját iskolánkba járt fi 2494, leány 2412, összesen 4906. A múlt évinél több 78-cal.

Más vallású iskolába járt fi 46, leány 50. Összesen 96. Kevesebb 9-cel mint a múlt évben.

Községi és állami iskolába járt fi 608, leány 539. Összesen 1147. Kevesebb 32-vel mint a múlt évben.

Középfokú iskolába járt fi 20, leány 30. Összesen 50. Kevesebb 1-gyel mint a múlt évben.

Összesen iskolába járt fi 3168, leány 3031. Összesen 6199. Kevesebb 125-tel mint előző évben.

Nem járt iskolába fi 267, leány 266. Összesen 533. Kevesebb 266-tal mint a múlt évben.

Ismétlő iskola köteles fi 884, leány 869. Összesen 1753. Kevesebb 357-tel mint a múlt évben.

Ismétlő iskolába járt helyben fi 499, leány 533. Összesen 1032. Kevesebb 185 tel mint a múlt évben.

Polgári iskolába járt fi 24, leány 13. Összesen 37. Iparos iskolába járt 23, Gimnáziumba járt 53.

Nem járt iskolába 285 fi, 323 leány. Összesen 608. Kevesebb 169-cel mint a múlt évben.

Más vallású járt hozzánk:

római és gör. kath.	fi 180	leány 193
ág. hitv. ev.	" 11	" 11
Izraelita	" 94	" 154
Összesen	fi 285	leány 355

Tanító van egyházmegyénkben 67 fi, 20 nő tanító. Ebből rendes tanító 80; ideiglenes 5. Lelkész-tanító 2. Okleveles tanító van 84. Nem okleveles van 3.

A tanítók rendes fizetése:

Az egyháztól	--- ---	30101·59 K
Az államtól	--- ---	92406·70 K
Összesen	--- ---	122508·29 K

A tanítók átlag fizetése e szerint 1408 korona.

A tanítói lakás jó 70 helyen. Rosz a tanítói lakás 8 helyen. Három tanító lakpénzt kap lakás helyett.

Az egyházakban van összesen 87 tanterem. Törvényszerű 75. Nem törvényszerű 12.

Az iskolák feiszerezése kellő 67 helyen. Nem törvényszerű 20 helyen.

Az iskolák állapota szellemi tekintetben nem volt minősítve ez évben sem a háború miatt.

Az iskola fentartására a tanítói fizetésen kívül 12464 kor. 65 fillért fordítottak egyházaink.

Állami iskola van e.-m. területén	7
Községi " " " "	1
Fiú " " " "	3
Leány " " " "	3
Hadba vonúlt tanító van e. m. területén	7
A tanítás szünetel e.-m. területén	6

A vallást a lelkész tanítja nyolc egyházban jól megfelelő eredménnyel.

Iskolalátogatók lesznek a jövő évben:

1. Sárospataki járás: Danyi József erdőbényei lelkész és Gagyai Károly olaszliszkai tanító.

2. Bodrogszentesi járás: Horváth Győző nagykövesdi lelkész és Négyesi János örösi tanító.

3. Gesztelyi járás: Gecse Lajos kesznyéteni lelkész és Csizy Gedeon kesznyéteni tanító.

4. Szerencsi járás: Csorba Ferenc pácini lelkész és Tóth István szerencsi tanító.

5. Liskai járás: Móricz István m.-zombori lelkész és Bartha Lajos vissi tanító.

6. Tokaji járás: Novák Lajos szadai lelkész és Jakab Antal t.-harkányi tanító,

7. Kiskövesdi járás: ifj. Bálint Dezső királyhelmeci lelkész és Mikó László nagygéresi tanító.

8. Cigándi járás: Sáfár István lácai lelkész és Kántor Mihály cigándi tanító.

9. Leleszi járás: Solymosy József m.-hotykai lelkész és Kántor Lajos karcsai tanító.

10. Megyaszói járás: Kun Zoltán gesztelyi lelkész és Nyitray Károly h.-németi tanító.

Amidőn rövidre terjedő jelentésemet ezúttal utoljára benyújtani szerencsém van, mint már a közelebbi egyházmegyei közgyűlés alkalmával írásban és szóval is tolmácsolott elnöki állásomról való lemondásomat ezúttal is megújítom.

Nyolc év alatt meggyőződtem arról, hogy ez az állás egy egész embert is igénybe vesz!... Ha ez az állás tisztesség, úgy viselje más is!... Ha ez az állás teher, úgy emelje más is.

Megköszönve a mélyen tisztelt tanügyi bizottságnak s a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlésnek irántam kimutatott jó akaratát s szeretetét, kérem a tanügyi bizottsági egyházi elnöki állást még ez őszi közgyűlésen betölteni.

Bartha József

tanügyi biz. elnök.

Tanügyi bizottság, Bartha József elnök évi jelentését elfogadja, határozati jelentőségű javaslatát a tanítói fizetés tarthatatlanságának kiemelése, az egyházmegye és kerület sürgős intézkedésének felhívása mellett az egyházmegyei gyűlésnek elfogadásra ajánlja. Elnöki állásáról való lemondását, tekintettel a háború okozta tanügyi körülményekre, melyek az ő hosszas elnöki tapasztalatait és ügybuzgalmát nem nélkülözhetik, el nem fogadja, elnöki állásában való megmaradásra továbbra is felkéri.

Egyházmegyei közgyűlésünk a tanügyi bizottság beterjesztett jelentését és javaslatait amidőn jóváhagyólag tudomásul veszi, egyúttal a javaslatokat közgyűlési határozatokká is emeli s azoknak végrehajtásáról minden rendelkezésére álló eszközzel gondoskodni fog, bár nem hallgathatja el, hogy a statisztikai adatokat, midőn azok egyfelől az egyházmegye népességének rendkívüli és magyarázat nélküli emelkedését, másfelől emellett is a tankötelesek számának jelentékeny apadását tüntetik fel, nem tartja helyt állóknak s azok felett csupán a háborús idők zavarai miatt tér napirendre. Sajnálatát fejezi ki a tanügyi bizottság még mindig teljes munkabíró egyházi elnökének távozása felett, odaadó buzgóságáért, tevékenységéért, ügybuzgóságáért a legteljesebb elismerését és hálás köszönetét nyilvánítja, a tanügy terén szerzett érdekeit jegyzőkönyvében megörökíti.

55. Egyházmegyei közgyűlés Bartha József tanügyi bizottsági lelkész lemondása miatt ez állás betöltését elrendeli.

Közgyűlés ez állásra Danyi József erdőbényei lelkészt választja meg egyhangúlag.

56. Az erdőbényei egyház lelkésze jelenti, hogy az egyház a Rátkay István-téle alapot egy „ezer“ koronás hadi kölcsön jegyzésére fordította, kéri az egyházmegyei közgyűlést e hadi kölcsön jegyzésének jóváhagyására.

Egyházmegyei közgyűlés a kölcsönjegyzést jóváhagyja.

57. Olvastatott Karászy Benő kiskövesdi lelkész panaszja, mely szerint az egyház presbyteriuma az egyházi ügyekkel semmit sem törődtek, úgy, hogy a halasztást nem tűrő ügyeket saját felelősségére kénytelen intézni, továbbá, hogy egyik presbyter izgatása következtében megtagadta a gyülekezet a lelkész terményeinek behordását, noha arra a díjlevél kötelezi.

Egyházmegyei közgyűlés megütközéssel veszi tudomásul a kiskövesdi lelkész panaszát, törvényes eljárást panasz tárgyában csak azért nem indít, mert reméli, hogy muló jelenségekről van szó, amelyeknek gyökeret verniök egyetlen egyházunkban sem szabad. Felhívja azért a kiskövesdi egyház presbyteriumát, hogy egyházi törvényeinkben előírt köteletségét a régi, hagyományos hűséggel teljesítse, mert ellen esetben a presbyterium ellen fegyelmi eljárást fog indítani s annak során a mulasztásokból származó károkért anyagilag is felelősségre fogja vonni.

58. Esperes, mint az egyházmegyei közigazgatási bíróság lelkészi elnöke jelenti, hogy a taktaszadai

egyházat érdeklő bírósági ügy tárgyalása alatt arról győződött meg, hogy a taktaszadai egyházi költségvetésben mutatkozó fedezeti hiány az E. T. III. t.-c. 11. §. alkalmazását teszi szükségessé.

Utasítja közgyűlés a taktaszadai egyházat, hogy a III. t.-c. 11. §-a alapján a költségekben, illetőleg a szükségletnek megfelelő adókulcs megállapításáról gondoskodjék.

59. Ugyancsak az esperes, mint az egyházmegyei közigazgatási bíróság tárgyalást vezető elnöke jelenti, hogy a taktaszadai egyházat érdeklő egyházközségi közgyűlés az alsózempléni egyházmegye f. é. tavaszi egyházmegyei közgyűlés 59. p. alatt hozott határozata ellen felebbezést jelentett be.

Közgyűlés az iratok kerülethez leendő felterjesztését határozza el.

60. Keresztúry József járási számvevő tavaszi közgyűlésünk 66. sz. jkvi pontjára való hivatkozással jelenti, hogy a kiskövesdi egyház számadását a gondnok oly alakban készítette el, aminő alakban az számadás gyanánt nem volt elfogadható; az egyház lelkésze azonban kinyilatkoztatta, hogy ő a számadást szabályszerűen el fogja készíteni.

Egyházmegyei közgyűlés járási számvevő jelentésének tudomásul vétele mellett felhívja a kiskövesdi egyház lelkészét, hogy az egyház számadását elkészítve, 30 nap alatt a járási számvevőhöz terjessze be.

61. Közhirdetésre felveendő egyházakúl ajánltatnak egyházmegyéinkből

Monok és Alsóberecki.

62. A segély iránt benyújtott összes kérvények
a segélyosztó bizottsághoz tételnek át.

63. Esperes jelenti, hogy a mai napon tartott lelkészértekezlet elhatározta, hogy az egyházmegyei lelkész-özvegyek nyomorúságos helyzetének némi enyhítésére az egyházmegye lelkészei oly módon kívánják magukat megadóztatni, hogy ezen célra minden kongruás lelkész évi 15 minden nem kongruás lelkész évi 30 korona fizetésére kötelezi magát, mely határozat megerősítését s az így megajánlott évi járulékoknak az egyházmegyei, kerületi és főiskolai járulékokkal való beszédetetését kéri.

Egyházmegyei közgyűlés, örömének és elismerésének kifejezése mellett — a lelkészértekezletnek a lelkész-özvegyek szomorú sorsát ily belkörüleg enyhíteni célzó határozatát jóváhagyólag megerősít, s az önként vállalt évi díjaknak az egyházmegyei pénztár útján szokásos beszédetetését elrendeli.

64. Esperes jelenti, hogy ugyancsak a lelkészértekezlet kifejezte a tisztességes béke iránti óhaját, ki-mondotta az egy gyermek rendszer elleni küzdelem felvételét, a jelenleg divó visszaélések megszüntetése végett a lelkészválasztási törvények revíziójának s a 2400 koronás lelkészi alapfizetésnek sürgetését, célszerűnek nyilvánította a sárospataki főiskola anyagi ügyeinek felvirágoztatása céljából a gazdasági választmányban egy gazdasági szakelőadói állás szervezését, végül a szövetkezeti eszmének a háborús tapasztalatok által javasolt nagyobb mérvű felkarolását.

Tudomásúl vétetik.

65. Esperes jelenti, hogy a „harangodvidéki lelkészi-kör“ elnökévé az ő sokoldalú elfoglaltságából

származott lemondása folytán Hézszer Emil papi tanácsbíró, helyette pedig az értekezlet jegyzőjévé Gecse Lajos e.-m. papi aljegyző választatott meg.

66. Egyházlátogatókúl kiküldetnek :

Hézszer Emil a megyaszói, Máthé Gyula a cigándi, Keresztúry József a sárospataki, Bartha József a b.-szentesi, Miskolczy Endre a tállyai járásba.

67. A Sárospatakon f. évi október hó 19-én tartandó jegyzőkönyv-hitelesítő gyűlésre kiküldetnek az elnökség

és jegyzői kar mellett: Bartha József papi, — Dr. Kiss Sándor világi tanácsbírák és Dr. Kérészy Sándor egyházmegyei ügyész.

Az 1—67. közgyűlési és I—VI. bírósági jegyzőkönyvi pontok

hitelesítették.

Sárospatak, 1916. okt. 19-én.

Dr. Kiss Sándor,
ifj. Bálint Dezső,
Janka Károly,
biz. tagok.

Bálint Dezső,
esperes.

II. Bírósági ügyek.

I.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétellett Sárospatakon 1916. évi október hó 10. napján az alsózempléni ref. egyházmegyei bíróság, mint fegyelmi bíróságnak Órás Kálmán ondi ref. lelkésznek Ráczy Endre ondi ref. tanító ellen és viszont Ráczy Endrének Órás Kálmán ellen emelt panasa folytán folyamatba tett fegyelmi ügyben tartott tárgyalásról.

Jelen voltak:

A bíróság részéről: Bálint Dezső esperes, Sebeő Gyula világi tanácsbíró elnökség, előbbi mint tárgyalást vezető elnök, Máthé Gyula, Keresztury József, Pálóczy József, Gortvay Aladár, dr. Kiss Sándor tanácsbírák, dr. Asztalos Kálmán világi jegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről: dr. Kérészy Sándor e.-m. ügyész.

Elnök az ülést megnyitván jelenti, hogy tárgyalás alatt van az Órás Kálmán ondi ref. lelkész panaszára Ráczy Endre ondi ref. tanító ellen és viszont utóbbi által előbbi ellen emelt panasz folytán folyamatba tett fegyelmi ügy s az E. T. V. t.-c. 51. §-a értelmében felhívja a bíróság tagjait a tekintetben való nyilatkozásra, hogy tudomásuk szerint nem forog-e fenn valamelyikökre nézve hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset.

Megállapítást nyert, hogy a bíróság tagjaira nézve hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset fenn nem forog s hogy ellenök törvényen alapuló érdekeltségi kifogás nem tétetett és a felek szabályszerűen megidézettek.

Mindezek alapján elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen s hogy a bíróság szabályszerűen megalakult. Miután pedig a bíróság illetékesége ellen sem tétetett kifogás, elnök elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását s felhívja dr. Kiss Sándor előadót az ügy ismertetésére.

Előadó az ügyet ismertette.

Ezután elnök felhívja az ügyészt és a bíróság tagjait a bizonyítás kiegészítését, esetleg más kivánságukat tárgyazó előterjesztések megtételére.

Dr. Kérészy Sándor e.-m. ügyész indítványozza a bizonyítás kiegészítését, s illetve pótvizsgálat tartását.

Ezután a bíróság zárt ülésben egyhangúlag meghozta s elnök nyílt ülésben kihirdette a következő

végzést :

Az alsózempléni ref. egyházmegyei bíróság mint fegyelmi bíróság ebben az ügyben a vizsgálat kiegészítését s pótvizsgálat megtartását rendeli el azoknak a panaszlevélben foglalt vádpontoknak tisztázása céljából, hogy 1. Igaz-e, hogy a lelkész az egyháztanácsi gyűléseket nem az E. T. I. t.-c. 40. §-a szerint hívta össze. — 2. a gondnoknál évnegyedenként pénztárvizsgálatot nem tart, a gondnok nem feddhetlen előéletű s kellő vagyoni biztosítékkal nem rendelkezik. — 3. a szegény és beteg hívek látogatását nem teljesíti, tanítói iránt gyűlölettel viselkedik, többször világos ruhát visel. — 4. a köznapi istentiszteleteket 1912. január 25-től május 20 ig elhagyta, nem harangoztatott. — 5. az egyházmegyének az egyházközségre vonatkozó 1908—1910. évi határozatait az egyháztanáccsal nem közölte, végre nem hajtotta s ha igen, miért? — 6. az iskolát tisztán, rendeltetésének megfelelő állapotban nem tartotta, e miatt az iskolai év szeptember 1-én megkezdhető nem volt, a tanító államsegélynyugtáit idejében nem láttamozta. — 7. a konfirmándus

gyermeket nem maga tanította, az iskolás gyermekek vizsgáját ok nélkül június 30-ára halasztotta. — 8. az iskolából a más vallás-felekezeti gyermekeket kitiltotta s ha igen, mi okból?

E végből elrendeli a felek által bejelentendő tanúk kihallgatását, az 1912. évi egyház-tanácsi ülések megállapítását, a vonatkozó meghívók és az 1911. évi augusztus 13-iki egyház-tanácsülés jegyzőkönyvének beszerzését; annak megállapítását, hogy az egyházközségre vonatkozólag 1908—1910. években mily egyházmegyei határozatok hoztak s azok közül melyek nem hajtottak végre. — Végül felhívja az elnökséget a vizsgálat kiegészítése s illetve a pót-vizsgálat megtartása tárgyában szükséges intézkedések megtételére.

Indokok:

A végzésben megjelölt ténykörülmények tisztázása nélkül ítélet nem hozható, tisztázottnak pedig a ténykörülmények egyedül panaszlott nyilatkozatával nem tekinthetők.

Kmf.

Bálint Dezső,
egyházi elnök.

Sebeő Gyula,
világi elnök.

Dr. Asztalos Kálmán,
jegyző.

II.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétellett Sárospatakon, 1916. évi október hó 10-ik napján az alsózempléni ref. egyházmegyei bíróság, mint fegyelmi bíróságnak Órás Kálmán ondi ref. lelkész panaszára Rácz Endre ondi ref. tanító ellen folyamatba tett fegyelmi ügy tárgyalásáról.

Jelen voltak:

A bíróság részéről: Bálint Dezső esperes, Sebeő Gyula vil. tanácsbíró elnökség, előbbi, mint tárgyalást vezető elnök,

Bartha József, Keresztury József, Miskolczi Endre, Máthé Gyula. dr. Kiss Sándor tanácsbírák, dr. Asztalos Kálmán világi jegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről: dr. Kérészy Sándor e.-m. ügyész.

Elnök az ülést megnyitván jelenti, hogy tárgyalás alatt van az Órás Kálmán ondi ref. lelkész panaszára Rácz Endre ondi ref. tanító ellen folyamatba tett fegyelmi ügy s az E. T. V. t.-c. 51. § a értelmében felhívja a bíróság tagjait a tekintetben való nyilatkozásra, hogy tudomásuk szerint nem forog-e fenn valamelyikökre nézve hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset,

Megállapítást nyert, hogy a bíróság tagjaira nézve hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset fenn nem forog s hogy ellenök törvényen alapuló érdekeltségi kifogás nem tétetett és a felek szabályszerűen megidéztek.

Mindezek alapján megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen s hogy a bíróság szabályszerűen megalakult. Miután pedig a bíróság illetékessége ellen sem tétetett kifogás, elnök elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását s felhívja dr. Kiss Sándor előadót az ügy ismeretésére.

Miután előadó az ügyet ismertette, elnök a kihallgatni kért és megidézett Nagy István ondi lakos tanú kihallgatását elrendelvén, az a következőleg foganatosított:

Nagy István ondi lakos, ref. vallású érdektelen a törvényes figyelmeztetés után előadja, hogy Rácz Endre tanító ellen sem neki, sem tudtával más egyháztagnak semmi kifogása nincs, mert nevezett tanító úgy a tanítói, mint a kántori teendőket pontosan és lelkiismeretesen végzi, erre mutat az a körülmény is, hogy a magával hozott és felmutatott, az egyházközség tagjai nagy része által aláírt kérvényben a panasznak, mint alaptalannak elutasítását kéri.

Tanú megesketését a felek nem kérték.

Ezután elnök felhívja az ügyészt és a bíróság tagjait a bizonyítás kiegészítését, esetleg más kívánságukat tárgyzó előterjesztések megtételére.

Dr. Kérészy Sándor e.-m. ügyész a vádat elejti, a bíróság tagjai indítványt nem terjesztenek elő.

Ezután elnök a bizonyítási eljárást befejezettnek jelenti ki, a tárgyalást berekeszti s nyílt ülésben kihirdeti az előzőleg zárt ülésben egyhangúlag hozott következő

ítéletet:

Az alsözempléni ref. egyházmegyei bíróság, mint fegyelmi bíróság Rácz Endre ondi ref. tanítót az ellene Órás Kálmán ondi ref. lelkész és társai által emelt vád és következményei terhe alól felmenti s Órás Kálmán, Bagi Károly, Szendi János, id. Hubai András, Sellei János, Láng Jánosné, ifj. Hubai András, Hubai Lajosné és id. Gál Lajos ondi lakos panaszokat arra kötelezi, hogy az alsözempléni ref. egyházmegye pénztárának az általa előlegezett 20 K. vizsgálati költséget 15 nap alatt végrehajtás terhével egyetemleg fizessék meg.

Indokok:

Órás Kálmán ondi ref. lelkész a főt. és mélt. püspök úrhoz intézett 1916. május 16-án kelt, a nagy. esperes úrhoz címzett, 1916. szeptember 4-én kelt, ugyanannak címzett és szeptember 8-án kelt, ugyanannak címzett és szeptember 20-án kelt jelentéseiben fegyelmi panaszt emelt Rácz Endre ondi ref. tanító ellen azon a címen, hogy dérrrel-durrall tanít, mint gazdálkodás céljára szabadságolt hadbavonult katona tanítani nem akar, az iskolát önhatalmúlag be akarja zárítani, hogy az iskolát 1916. szeptember hó 4-én nem tudta kitakarítani, mert abban buza és hordó volt s hogy Rácz Endre tanító ugyanekkor énekvezéri teendőit meg nem kezdte, bár ő a gyülekezetet a köznapi istenítészelet gyakorlására felhívta, végül, hogy a tankönyveket kellő időben meg nem hozatta, illetve azok jegyzékét nem közölte.

Bagi Károly és társai az egyházmegyei kormányhoz címzett 1916. szeptember hó 20 án kelt beadványukban általánosan panaszkodnak Rácz Endre tanítóra az iskola hanyatlása miatt, különösen is azért, mert magánügyeket végez, nevezetesen szövetkezeti ügykezelő, biztosítási ügynök s gazdálkodó, hogy köznap reggel sem ő, sem a gyerekek templomba nem járnak, télen nem akart tanítani, mint mezőgazdaságra szabadságolt katona s végül,

mert a felesége azt mondta az iskola takarítására megjelent asszonynak, hogy férje be sem lép az iskolába, ha nem elég tisztán lesz meszelve.

A bíróság a beadványokból s azok mellékleteiből, valamint a kihallgatott tanúk vallomásaiból tényként állapította meg, hogy Rácz Endre tanító a beiratást 1916. szeptember hó 4-én, a tanítást szeptember hó 11-én kezdte meg, hogy előzőleg vonakodott tanítói és kántori teendőket végezni, hogy 1916. augusztus hó 20. szeptember hó 20-ig kántori teendőket nem végzett — ezekkel szemben azonban megállapítást nyert az is, hogy Órás Kálmán lelkész, mint iskolaszéki elnök csak 1916. szeptember hó 4-én hívta fel nem is a tanítót, hanem a gyülekezetet a gyermekek beiratására, hogy a tanító előzetesen nem hivatott fel az iskola kiűritésére s amint felhivatott, az a lehető rövid idő alatt meg is történt, hogy a beiratás a tisztogatás miatt halasztást nem szenvedett, hogy a tanítás megkezdése sem szenvedett a beiratási idő számbavételével, falusi iskolákban és a háborús viszonyok közt figyelemre méltó és a tanítást károsan befolyásoló halasztást, — hogy a tanító már 1916. szeptember hó 12-én közölte lelkészével a tankönyvek jegyzékét, — hogy a tanító végezte énekvezéri teendőit, amikor a lelkész istenitiszteletre harangoztatott és panaszos tagadása hiányában azt is tényként kellett elfogadni, hogy 1916. augusztus 20—szeptember 20-ig azért nem végezte a tanító énekvezéri teendőit, mert istenitiszteletek ez időben nem tartattak, ami egyébként az általában gazdálkodással foglalkozó községekben nem is egyedüli és kivételes eset.

Eltekintve tehát attól, hogy a panaszolt cselekmények részben nem a tanító, hanem a lelkész mint iskolaszéki elnök rendelkezési körébe tartoznak s így az ezekben megállapítható mulasztás nem egyedül és nem főképpen a tanító rovására eshetnek számításba olyan engedetlenség vagy mulasztás, mely fegyelmi vétséget képezne, megállapítható nem volt.

A Bagi Károly és társai által emelt az a panasz, hogy Rácz Endre szövetkezeti ügyvezető, biztosítási ügynök és gazdálkodó, fegyelmi vétséget annál kevésbbé

képez, mert az ezen munkakörökben való tisztességes tevékenység, — ennek ellenkezőjét pedig panaszosok sem állítják, éppen a közönség érdekében, ennek egészséges életirányra terelése s abban megtartása céljából egyáltalán nem kárhóztatható, a gyermekeknek nyári és őszi munkaidőben fogyatékos templomba járása nem a tanító vétkes mulasztásán, de általában is, különösen most az életkörülmények következménye, az iskola tisztogatást illetőleg tett kijelentés még akkor sem képezne fegyelmi vétséget, ha nem Rácz Endre neje, de ő maga tette volna.

Végül eltekintve mindezekről ebben a tanítói és énekvezéri kötelességek elmulasztása körül forgó ügyben fegyelmi vétségről azért sem lehet szó, mert Rácz Endre a tanító mezőgazdasági munka végezhetése céljából lévén szabadságolva, a törvényes rendeleteket tiszteletben tartani köteles egyházi hatóságnak nem is szabad a tanítót tanítói és énekvezéri teendők végzésére kötelezni s a szabadságolás idején a teendők nem is végezhetők a tanító által főfoglalkozásként, mert ellenkező esetben a rendelet ellenére cselekszik és szabadságolása a katonai hatóság által visszavonható.

Nem csak nem forogván fenn tehát fegyelmi vétség, de az, a Rácz Endre mai helyzetében jogilag egyenesen ki lévén zárva, őt a vád és következményei alól felmenteni s az alaptalanul panaszlókat a költségekbeu elmarasztalni kellett.

K. m. f.

Bálint Dezső
egyházi elnök.

Sebeő Gyula
világi elnök.

Dr. Asztalos Kálmán
jegyző.

III.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Sárospatakon 1916. október 10-én, az alsözempléni ref. egyházmegyei bíróság, mint közigazgatási bíróságnak Csikai Bálint által bepanaszolt Czike Ferenc elleni ügyben tartott tárgyalásról.

Jelen voltak:

A bíróság részéről: Bálint Dezső esperes, Sebeő Gyula h. gondnok elnökség, utóbbi ügy is, mint tárgyalást vezető elnök; Miskolczy Endre, Bartha József, Keresztúry József, Máthé Gyula, Dr. Kiss Sándor tanácsbírák, Gecse Lajos papi aljegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

Felek részéről: Csike Ferenc panaszlott.

Tárgyalás alatt van Csikai Bálint Czike Ferenc ellen beadott panasza.

Elnök az ülést megnyitván az V. t.-c. 51. §-a értelmében felhívja a bíróság tagjait a tekintetben való nyilatkozásra, hogy tudomásuk szerint nem forog-e fenn valamelyikükre nézve a 49. § ban felsorolt hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset?

Megállapított, hogy a bíróság tagjaira nézve sem hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset fenn nem forog, sem ellenük törvényen alapuló érdekeltségi kifogás nem tétetett.

Erre az elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen és hogy az szabályszerűen megalakult. Elnök elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását. Pálóczy József papi tanácsbíró ismerteti az ügy állását.

Csikai Bálint írásbeli beadványában azzal vádolja Czike Ferenc tiszaladányi református lelkészt, hogy Tardosról és a szomszédos tanyákról párbért szed, holott ehhez joga nincs, továbbá négy legelőt használ legeltetési jog nélkül, végül, hogy nagyobb stólát szed, mint amilyen díjlevelében meg van állapítva.

Elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozmány után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangúlag hozott következő

Végzését:

Egyházmegyei bíróság az ügyben vizsgálat megtartását rendeli el s felhívja az elnökségei az e végből szükséges intézkedések megtételére.

Kmf.

Bálint Dezső s. k.
egyházi elnök.

Sebeő Gyula s. k.
világi elnök.

Gecse Lajos s. k.
jegyzőkönyvvezető.

IV.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Sárospatakon, 1916 október 10-ik napján, az alsózempléni református egyházmegyei bíróság, mint közigazgatási bíróságnak a megyszói egyház presbyteri határozata ellen. Hanko Adorján által benyújtott felebbezési ügyben tartott tárgyalásáról.

Jelen voltak:

A bíróság részéről: Bálint Dezső esperes, Sebeő Gyula h. gondnok elnökség, utóbbi ügy is, mint a tárgyalást vezető elnök; Miskolczi Endre, Bartha József, Keresztúry József, Pálóczy József, Dr. Kiss Sándor tanácsbírák. Gecse Lajos egyházi aljegyző, mint jegyző.

Felek részéről: Sütő Kálmán megyszói lelkész.

Tárgyalás alatt van a megyaszói egyház presbyteriumának határozata ellen Hankó Adorján által benyújtott felebbezés.

Elnök az ülést megnyitván, az V. t.-c. 51. §-a értelmében felhívja a bíróság tagjait a tekintetben való nyilatkozásra, hogy tudomásuk szerint nem forog-e fenn valamelyikükre nézve a 49. §-ban felsorolt hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset?

Megállapítottatott, hogy a bíróság tagjaira nézve sem hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset fenn nem forog, sem ellenük törvényen alapuló érdekeltségi kifogás nem tétetett.

Erre az elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen és hogy az szabályszerűen megalakult. Elnök elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását, Bartha József előadó ismerteti az ügy állását.

A megyaszói ref. egyház presbyteriuma 1916. aug. 13-án tartott gyűlésében Hankó Adorján tanítót kötelezte, hogy évenként 2—3 szor a kántor-tanítónak az ujvilág-harangodi tanyákon a lelkészszel végzett lelkigondozás alkalmával az anyaegyházban a kántori teendőket végezze el.

Hankó Adorján a határozatot magára sérelmesnek tartja s az ellen írásban benyújtotta felebbezését.

Elnök felhívja a jelenlevő megyaszói lelkészt, mint egyháza képviselőjét, hogy az ügyre vonatkozó állításait és bizonyítékait adja elő.

Sütő Kálmán megyaszói lelkész előadja, hogy a presbyteri határozat nem lehet sérelmes panaszosra, mert a kántort akadályoztatása esetén helyettesíteni köteles, az akadályokat előre meghatározni sem mennyiségileg, sem alkalmak szerint nem lehet.

Elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangúlag hozott

ítéletét:

Egyházmegyei közigazgatási bíróság a megyaszói ref. egyház határozata ellen beadott felebbezést elútasítja.

Indokok:

Hanko Adorján tanító díjlevelének 3-ik pontja értelmében a kántor-tanítót egyházában, akadályoztatása esetén helyettesíteni köteles, különben is a tanyai istentiszteletek alkalmával elfoglalt kántor helyettesítése magasabb erkölcsi kötelesség.

Kmf.

Bálint Dezső

h. papi elnök.

Sebeő Gyula

világi elnök.

V.

JEGYZÖKÖNYV.

Felvétetett Sárospatakon 1916. évi október hó 10. napján az alsözempléni ref. egyházmegye bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak özv. Sípos Györgyné tokaji lakosnak a báji ref. egyház elleni követelése ügyében, mint közigazgatási ügyben tartott tárgyalásáról.

Jelen voltak

A bíróság részéről: Bálint Dezső esperes, mint tárgyalás vezető, Sebeő Gyula vil. tanácsbíró, gondnok-helyettes világi elnökök elnöklete alatt: Máthé Gyula, Keresztury József, Bartha József papi-, dr. Kiss Sándor világi tanácsbírák; Miskolcзы Endre papi tanácsbíró, előadó; dr. Kérészy Sándor egyházmegyei ügyész; Janka Károly egyházmegyei papi főjegyző, mint jegyző.

Felek részéről: Sípos József tiszaladányi ref. org. tanító, mint özv. Sípos Györgyné törvényesen meghatalmazott képviselője, a báji ref. egyház képviselőjében Vitkay Bertalan s. lelkész.

Tárgyalás alatt van özv. Sípos Györgyné által a báji ref. egyház ellen támasztott követelés, mint közigazgatási bírósági ügy.

Elnök az ülést megnyitván, az E. T. V. t.-c. 51. §-a értelmében felhívja a bíróság tagjait a tekintetben való

nyilatkozásra, hogy tudomásuk szerint nem forog-e fenn valamelyikükre vézve a 49. §-ban felsorolt, hivatalból figyelembe veendő érdekeltégi eset?

A bíróság tagjai megállapítják érdektelenségüket.

Felhívja elnök a feleket, illetőleg képviselőiket, hogy nincsen-e a bíróság valamelyik tagja ellen törvényen alapuló érdekeltégi kifogásuk?

Kijelentik a felek képviselői, hogy a bíróság egy tagja ellen sincs érdekeltégi kifogásuk.

Az elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen és hogy az szabályszerűen megalakult, s hogy a felek szabályszerűen megidézettek.

A bíróság elnöke felhívja a feleket, hogy a bíróság illetékessége tekintetében van-e előadni valójuk.

Felek nyilatkozatából megállapíttatik, hogy nincsen.

A bíróság elnöke ezután elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását, Miskolczi Endre előadó ismerteti az ügy állását.

Elnök felhívja a feleket, hogy az ügyre vonatkozó állításait és bizonyítékaikat terjesszék elő.

Vitkay Bertalan, mint a báji egyház képviselője előadja, hogy özv. Sípó Györgyné ama kérelmének, hogy fia, Sípó Gyula visszatartott tanítói fizetését az egyház kiszolgáltassa, készséggel elcget tenne az egyház, ha a fizetés felvételére nézve özv. Sípó Györgynének meghatalmazása volna, vagy fiának eleste elfogadhatóan igazolhatnák, nem csupán a veszteségi lajstrom, hanem hivatalos értesítés által, mert többször előfordult az az eset, hogy a veszteségi lajstromokban halottnak jellettek, mint élők kerültek elő. A kérelem másik részére nézve, mely a kegyeleti időnek özv. Sípó Györgynére való kiterjesztését tárgyalja, sajnálattal utal a törvényre és az egyház nehéz helyzetére, mely kegyadományok osztogatását meg nem engedi.

Sípó József, mint édesanyjának, özv. Sípó Györgynének törvényesen meghatalmazott képviselője előadja, hogy öccsének halála a veszteségi lajstrom által támogatott hatósági bizonyítvány értelmében beigazolt, miért is a visszatartott fizetés kiutalását és a kegyeleti díj megállapítását kéri, mivel édes anyja öccsével egy háztartásban élt, öccse édes anyjának eltartója volt, úgy hogy öccse fizetése az ő hadbavonulásának ideje alatt édes anyját jogszerűen illette meg s ez a

fizetés édes anyját a fia hősi halálát tudtúl adó veszteségi lajstrom megjelenése idejéig, 1915. január haváig megillette s ehez képest akkor, mikor édes anyja a félévi kegyeleti időnek a törvény betűjétől eltérőleg, a szívre való hivatkozással javára való kiterjesztését kéri, alig valamivel kér többet fia jogszerű járandóságainál.

Elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozmány után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság szótöbbséggel meghozott következő

ítéletét :

A báji egyház köteleztetik, hogy hősi halált halt tanítójának, Sípos Gyulának összes, a halála napjáig, 1914. évi szept. hó 10-ig esedékes tanítói fizetését szolgáltatassa ki özv. Sípos Györgyné tokaji lakosnak, kinek a kegydíj fizetésére vonatkozó kérelmét elutasítja s a költségmegállapítást kérelem hiányában mellőzi.

Indokok :

Sípos Gyula tanítót az ő halála napjáig megillette a tanítói fizetés, bekövetkezett halálával pedig az általa fel nem vett illetmény az ő felmenő örökösét, édes anyját, özv. Sípos Györgyné tokaji lakost, amit a báji egyház sem von kétségbe, csupán aprólékosságig menő aggályoskodással kíván a kiútalás körül eljárni, hogy váratlan eshetőségre is anyagi felelősség ne terhelje. Ezen aggodalmakat a veszteségi kimutatásra támaszkodó, Sípos Gyula hősi halálát igazoló helyhatósági bizonyítvány elosztatja és az a báji egyháznak minden eshetőséggel szemben fedezetet nyújt. A félévi kegyeleti időt a bíróság meg nem állapíthatta, mert az E. T. VI. t.-c. 32. §-a a kegyeleti időt csak a tanító özvegyére és árváira terjeszti ki, a bíróságot pedig ítéletében csak a törvény vezetheti, bármennyire kielégíteni óhajtaná ez esetben a szív jogát is,

A Sípos Gyula halálától, 1914. szept. 10-től, a veszteségi kimutatás megjelenéséig, 1915. január haváig

eső tanítói fizetés kiutalásának kötelezővé tétele is már burkolt kegyeleti idő statuálása volna, ami törvényre nem alapítható.

Költség felszámolás egyik fél részéről sem történt.

A bíróság elnöke megállapítja, hogy az ítélet kihirdetésénél Sípos József, mint özv. Sípos Györgyné képviselője és Vitkay Bertalan, mint a báji egyház képviselője jelen voltak.

Ezután elnök felhívta a feleket az iránt való nyilatkozattételre, hogy megnyugosznak-e az ítéletben, vagy felebbeznek.

Vitkay Bertalan kijelenti, hogy megnyugszik az ítéletben, Sípos József ellenben, mint özv. Sípos Györgyné képviselője, felebbezését jelenti be az ítélet ellen, melynek írásbeli kézbesítését kéri.

Kmf.

Bálint Dezső,
egyházi elnök.

Sebeő Gyula,
világi elnök.

Janka Károly,
jegyzőkönyvvezető.

VI.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett az alsózempléni ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának Sárospatakon 1916. okt. 10-én tartott üléséről.

Tárgy: Novák Lajos taktaszadai ref. lelkész és Matusz Mihály taktaszadai ref. tanító felebbezése az egyházközség 1916. szept. 10-iki közgyűlésének 4. sz. határozata ellen.

Jelen voltak:

A bíróság részéről: Sebeő Gyula tárgyalást vezető elnök, Bálint Dezső esperes, Keresztury József, Pálóczy József, Miskolczy Endre, Bartha József, Máthé Gyula, dr. Kiss Sándor, tanácsbírák s ifj. Bálint Dezső, mint jegyző.

A felek részéről: Matusz Mihály és a taktaszadai egyház gondnoka.

Ügyészség részéről: dr. Kérészy Sándor.

Előadó: Janka Károly.

Elnök az ülést megnyitván megállapítja, hogy érdekeltség esete a jelenlevő bírák ellen fenn nem forog s így a bíróságot szabályszerűen megalakúlnak jelenti ki.

Előadó ismerteti az ügyet. Novák Lajos taktaszadai ref. lelkész és Matusz Mihály taktaszadai ref. tanító az egyházmegye 1916. tavaszi közgyűlésének 59. sz. határozatára támaszkodva kérték az egyházközség közgyűlését, hogy díjlevélileg biztosított természetbeni járandóságait újból természetben, vagy folyó árban megváltva kapják az egyháztól. Az egyház 1916. szept. 10-én tartott közgyűlésében ezt a kérést elutasította s az egyházmegye 1916. tavaszi közgyűlésének 59. sz. határozatát az egyházkerülethez megfeleltette. A közgyűlésnek eme határozatát Novák Lajos és Matusz Mihály az egyházmegye közigazgatási bíróságához szintén megfeleltették s kérik, hogy a taktaszadai egyház bíróságilag köteleztesék a lelkészi és tanítói járandóságok vagy természetben, vagy folyó árban való fizetésére. Az előadó előterjesztése s a jelenlevő felek meghallgatása után a bíróság zárt ülésben egyhangú határozattal meghozta s nyílt ülésben kihirdette a következő

ítéletet:

Egyházmegyei bíróság Novák Lajos taktaszadai ref. lelkész és Matusz Mihály taktaszadai ref. tanító felebbezését elutasítja; az ügy többi részét pedig intézkedés végett az illetékes egyházmegyei közgyűléshez átteszi.

Indokok:

A taktaszadai ref. lelkész és tanító járandóságait természetben, illetőleg folyó árban az egyháztól az egyházmegye 1916. tavaszi közgyűlésének 59. sz. határozata alapján nem igényelhetik, mivel díjleveleik annak idején az egyház és a belhivatalnokok között létrejött, egyházhatóságilag megerősített megegyezéssel megváltoztattak,

illetőleg természetbeni járandóságaiak készpénzzel megváltattak.

További felebbezésnek helye nem lévén, az ítélet jogerősnek nyilváníttatik.

Kmf.

Bálint Dezső,
egyházi elnök.

Sebeő Gyula,
világi elnök.

ifj. Bálint Dezső,
jegyzőkönyvvezető.

c) Vallástanításért, illetőleg a vallástanításból folyólag felmerült fuvardíjak visszatérítésére :

Bacsikai Károly ricsei lelkész	---	60.—	K.
Kató János semjéni tanító	---	60.—	”
Kövendi László b.-mezői előkönyörgő	---	60.—	”
Molnár László alsóbereckii lelkész	---	100.—	”
Batta János bodrogkeresztúri lelkész	---	80.—	”
Haraszy Károly bacsikai lelkész	---	80.—	”
Sütő Kálmán megyaszói lelkész	---	80.—	”
Miskolczy Endre bodrogszentesi lelk.	---	80.—	”
Összesen	---	670·52	K.

II. Baldácsi-alapból segélyt nyernek :

a) Egyházak :

Makkoshotyka	---	55.—	K.
Ujcsanáros	---	109.—	”
Szomotor	---	55.—	”

b) Lelkészek :

Czike Ferenc	---	40.—	K.
Székely Imre	---	40.—	”
Kajdi Menyhért	---	40.—	”
Sallai Snndor	---	40.—	”
Körösi György	---	40.—	”

c) Lelkész-özvegyek és árvák :

Balsai Istvánné	---	50.—	K.
Horkay Jánosné	---	50.—	”
Gönczy Józsefné	---	50.—	”
Tatár Mihályné	---	50.—	”
Terhes Barnáné	---	50.—	”
Lábos Menyhértné	---	50.—	”
Id. Zitás Istvánné	---	50.—	”
Keresztúry Zsigmondné	---	50.—	”
Kovács Piroska (lelkész-árva)	---	47·14	”
Összesen	---	857·14	K.

III. Tolcsvai Nagy Gedeon-alapból segélyben részesülnek :

a) Egyházak :

Taktakenéz	---	---	---	---	---	80.— K.
Monok	---	---	---	---	---	80.— „

b) Tanítók :

Borcsik János (Z.-Agárd)	---	---	---	---	---	40.— K.
Tóth Károly (Prügy)	---	---	---	---	---	40.— „
Szathmáry Ferenc (Sárospatak)	---	---	---	---	---	40.— „
Matusz Mihály (T. Szada)	---	---	---	---	---	40.— „

c) Tanító-özvegyek :

Patsagh Gézáne	---	---	---	---	---	20.— K.
Bodnár Kálmánné	---	---	---	---	---	20.— „

d) Iskolai jutalomkönyvekre

Összesen	---	---	---	---	---	40.— K.
----------	-----	-----	-----	-----	-----	---------

Összesen	---	---	---	---	---	400.— K.
----------	-----	-----	-----	-----	-----	----------

IV. Hollandi-tárból segélyezettnek :

a) Tanító-özvegyek :

Fodor Károlyné	---	---	---	---	---	20.— K.
Bodnár Lajosné	---	---	---	---	---	20.— „
Kiss Józsefné	---	---	---	---	---	20.— „
Szekeress Mihályné	---	---	---	---	---	20.— „
Rajkai Imréné	---	---	---	---	---	20.— „

b) Tanító-árva :

Varga Erzsébet	---	---	---	---	---	20.— K.
----------------	-----	-----	-----	-----	-----	---------

Összesen	---	---	---	---	---	120.— K.
----------	-----	-----	-----	-----	-----	----------

Egyházmegyei segélyosztó-bizottság tekintettel az özvegyek nyomasztó helyzetére, egyházmegyei saját alapjaink, illetőleg a közpénztár terhére a lelkesözvegyek segélyének pótlására egyénenként 20 K. t, a tanító-özvegyek segélyének pótlására egyénenként 30 K. segélypótlékot állapít meg és annak kiutalására a pénztárnokot meghatalmazza. A 30 K. segélypótlékot bizott-

ság Varga Erzsébet tanító-árvara is kiterjeszti.

A missziói egyházak vallásos iratainak beszerzésére a dr. Kérészy Sándor által adományozott összegből ezúttal külön 10 K. folyósítatik 40 K.-nak e célra szolgáló takarékbetétként való elhelyezésének egyidejű elrendelésével.

Felkéri segélyosztó-bizottság a nt. egyházmegyei közgyűlést, hogy elvileg döntse el azt a kérdést, hogy a lelkészek által vállalt 30, illetőleg 15 K.-ás járulékokból kik részesítendőek segélyben, csak a régi lelkészözvegyek-e, akik az orsz. lelk. nyugdíjintézetnek nem tagjai s mint ilyenek, a nyugdíjjogosult lelkész-özvegyekkel szemben hátrányban vannak, vagy pedig a nyugdíjas lelkész-özvegyek is, esetleg az utóbbiak közül a segélyre leginkább reá szorultak?

Segélyosztó-bizottság az elvi döntésig az ezen természetű segélyezés kérdését függőben hagyja.

Elnöklő esperes, — egyéb tárgy nem lévén,

az ülést bezárja.

K. m. f.

Jegyzette :

Janka Károly,
e.-m. p. főjegyző.

Bálint Dezső,
esperes.

Zitás Bertalan,
Máthé Gyula,
segélyosztó-biz. tagok.

Tárgymutató.

Jelen voltak névsora.

I. Közgyűlési ügyek.

1. Esperes imája. Gyűlés megnyitás.
2. Az egyházak képviselőinek s az elmaradt tagoknak igazolása után a gyűlés megalakul.
3. Ifj. Bálint Dezső királyhalmeci lelkész papi aljegyzővé megválasztván, az esküt leteszi, a szavazatot nem adott nagykövesdi egyház a törvényes birságban elmarasztaltatik.
4. Lelkészi és tanítói beerősítések.
5. Segédlelkészek bekebelezése.
6. Dr. Kérészy Sándor egyházmegyei ügyész eskütétele.
7. A bírósági ülés helyének és idejének kihirdetése.
8. Dr. Szánthó Elek egyházmegyei ügyész emlékének s érdemeinek jegyzőkönyvi megörökítése.
9. Egyházkerületi képviselők kiküldése.
10. Maklár Papp Miklósnak tanügyi bizottsági világi elnöki, könyv- és levéltárnoki állásairól való lemondása tudomásul vétetvén, érdemei jegyzőkönyvileg megörökítettnek.
11. Világi tanügyi biz. elnökké, könyv- és levéltárnokká Dr. Gulyás József sárospataki főgimnáziumi tanár megválasztatik.
12. A nagykövesdi presbyterium magaigazolása, hogy az 1916. évi költségvetést miért nem írták alá.
13. A költségvetés aláírását megtagadó legyesbényei presbyterium igazoló jelentésének felülvizsgálatával az egyházlátogatóság és az illetékes járási számvevő megbízatnak.
14. Az örösi presbyterium az iskola dologi szükségleteire kiúttalt államsegély ügyének formai rendezésére útasítottatik.
15. A nagykövesdi számadási ügy további nyilvántartásba vétetik.

16. Az olaszliszkai belmissziói tervezet tudomásul vétele mellett a tervezetet nem adott egyházak a belmissziói minimális munka végrehajtására útasíttatnak.
17. A szomotori egyház hátralékos ártér-adójának sürgős kifizetésére útasíttatik.
18. A karosi egyháznak adott útasítás rendkívüli adókivetési tervezetének beterjesztése tárgyában.
19. Az erdőhorvátii faiskola-ügy további nyilvántartásba vétele.
20. Utasítás a bodrogkeresztúri egyház részére, hogy a Hubay-féle tartozását végleg törölje.
21. A karosí egyház okmány nélküli számadásának kivételes jóváhagyása.
22. A sajóhidvégi és hernádnémetii kamathátralékok behajtása tárgyában tett jelentések tudomásul vétele.
23. Számvevői jelentés arról, hogy a kiscigéresi egyház 1914. és 1915. évi számadásait még nem vizsgálhatta meg.
24. A megyaszói lelkészi díjlevél megerősítettén, a főtiszt. egyházkerülethez felterjesztetik.
25. Független levő ügyek nyilvántartásba vétele.
26. Szabó István és társai költségeinek ügye további nyilvántartásba vétetik.
27. A tállyai törlesztéses kölcsön ratai visszaadatok.
28. Antalóczy János és társai tokaji lakosok kölcsön visszafizetésének tudomásul vétele.
29. Jelentés Onga János és neje alapítványa ügyében.
30. A tállyai járás számvevőjének jelentése a tarcali egyház térítményi ügyében tudomásul vétetik.
31. A cigándi egyháznak tetemes ártérhátraléka kifizetésére célbavett intézkedései tudomásul szolgálnak.
32. A lácai számadás beterjesztése újból elrendeltetik.
33. Papi főjegyző útasíttatik, hogy a belmissziói kérdőpontok figyelembevételével táblázatot készítsen és nyomasson az egyházlátogatók számára.
34. Jelentés a miskolci felsőbb leányiskola állandó segélyezése kérdésében.
35. A missziói egyházak híveinek vallásos iratokkal való el látására évi 20 K költségvetési tétel állapítatik meg.
36. Az államsegélyről való részletes elszámolással kapcsolatban a felosztási tervezettől történt eltérések igazoltatnak.

37. Az egyetemes konvent által állandó káplántartó helyekül kijelölt kebelbeli egyházak nyilvántartásba vétetnek.
38. Az egyházi tisztviselők természetbeni járandóságainak naturálékban, vagy folyó ár szerinti kiszolgáltatása tárgyában véleményes javaslat.
39. A háborús segély visszafizettetése és arányosabb újabb felosztása iránti indítvány mellőztetik.
40. Fiók Zsigmond és társai alapítólevelei jóváhagyás után megerősítés végett a főt. egyházkerületre felterjesztetnek.
41. Az alsódobszai egyházközség hiveinek a behivatalnokok háborús segélyezése körüli, nemes lelkületre valló cselekedete elismerésére vétetik tudomásúl.
42. A sajóhidvégi bejelentett sérelem tárgytalannak nyilvánítottatik.
43. A monoki egyháznak helyettes tanító alkalmazhatása iránti kérelme elintézés végett az esperesnek adatik ki.
44. A sajóhidvégi adóháralékok behajtása körül a polgári előljárásság által tett s az egyház által nehézményezett eljárás tárgyában az egyház kimerítőbb jelentés tételére útasítottatik.
45. Kiss Ernő sajóhidvégi lelkész betérjesztése alapján Zemplénvármegye alispánjának II. fokú határozata, mellyel a községi ingatlanból használt 2 hold föld haszonélvezetének a lelkésztől való megvonását jóváhagyta, tudomásúl vétetik.
46. A sárai fiókegyház útasítottatik, hogy a lelkész járandóságait a díjlevél értelmében vagy természetben, vagy napi érték szerint fizesse, viszont a lelkész arra, hogy árvíz idején is végezze ott az előírt szolgálatot.
47. A bodrogkeresztúri egyház úrvacsorai-kehely ügye.
48. Az alsódobszai egyháznak engedély adatik adósegélyének templomfedés céljaira való felhasználására.
49. A taktaharkányi egyháznak tavaszi közgyűlés 59. sz. jkvi. határozata ellen beadott felebbezése a főt. egyházkerületre felterjesztetik.
50. A taktaharkányi egyház adósegély emelés kieszközlése iránti kérelme nem teljesíthető.
51. Kazay Sára, férjezett Kis Ernőné részére a „Gecsey Péter“-alap egy évi kamatából 200 K kiútaltatik.
52. A báji egyház hadi kölcsön jegyzése jóváhagyatik.

53. A tolcsvai adás-vételi szerződés megerősítés végett csak feltételesen terjesztetik fel az egyházkerülethez.
54. Tanügyi bizottsági jelentés.
55. Tanügyi bizottsági lelkészi elnökké Danyi József erdőbényei lelkész választatik meg.
56. Az erdőbényei egyház hadi kölcsön jegyzése jóváhagyatik.
57. A kiskövesdi egyház presbytériuma törvényben előirt kötelességeinek hűséges teljesítésére útasítatik.
58. Taktaszada útasítatik, hogy az E. T. III. t.-c. 11. §. alapján a szükségletnek megfelelő adókulcs megállapításáról gondoskodjék.
59. A taktaszadai egyháznak tavaszi közgyűlés 59. sz. jkvi. határozata elleni felebbezése az egyházkerülethez felterjesztetik.
60. A kiskövesdi egyház lelkésze felhívatik, hogy az egyház 1915. évi számadását terjessze be.
61. Közhirdetésre ajánlt egyházak.
62. A segély iránt beadott kérvények a segélyosztó-bizottsághoz útasítatnak.
63. A lelkész-özvegyek gyámolítása.
64. A lelkészértekezlet határozatainak tudomásul vétele.
65. A „Harangodvidéki lelkészi kör“ kebelében történt tisztviselői változások tudomásul vétele.
66. Egyházlátogatók kiküldése.
67. Jegyzőkönyvhitelesítő-bizottság kijelölése.

II. Birósági ügyek.

- I. Órás Kálmán ondi lelkésznek Rácz Endre ondi tanító elleni panasza és viszont Rácz Endrének Órás Kálmán elleni panasza.
- II. Órás Kálmán ondi lelkésznek Rácz Endre ondi tanító elleni panasza.
- III. Csikay Bálint Czike Ferenc elleni panasza.
- IV. Hankó Adorján felebbezése a megyaszói ref. egyház presbyteriumának kántort helyettesítést elrendelő határozata ellen.

- V. Özv. Sípos Györgyné tokaji lakosnak a báji egyházzal szemben támasztott követelése.
- VI. Novák Lajos és Matusz Mihály felebbezése a taktaszadai egyház határozata ellen.

Az egyes pontokat jegyzték :

Janka Károly: 1—9. 16, 27, 33—38, 40, 44, 45, 46, 57, 60—62, 66, 67. kgy. és V. bír.

Gecse Lajos: 10, 11, 24, 39, 43, 48—50, 54, 55, 58, 59, 63—65. kgy. és bír. III—IV.

Ifj. Bálint Dezső: 12—15, 17—23, 25, 26, 28—32. kgy. és bír. VI.

Dr. Ásztalos Kálmán: 41—42, 47, 51—53, 56. kgy. és bír. I—III. pontokat.

Betűsoros névmutató.

- Adorján Győző 5.
Alsódobza 41, 48.
Alsóberecki 61.
Bartha József 54, 66, 67.
Báj 52, bír. V.
Ifj. Bálint Dezső 3.
Bodrogkeresztúr 20, 47.
Cigánd 31, 37.
Czike Ferenc bír. III.
Csikay Bálint bír. III.
Danyi József 55.
Egyházak általában 25, 38, 54.
Egyházkerület 24, 34, 35, 36, 38, 40, 49, 53, 59, bír. V.
Egyházlátogatóság 33, 66.
Egyházmegyei pénztárnok 51, 63.
Egyházmegyei tanügyi bizottság 54.
Erdőbénye 56.
Erdőhorváti 19.
Esperes 1, 25, 26.
Farkas Lajos 39.
Fiók Zsigmond és társai 40.
Gecse Lajos 65.
Gortvay Aladár 9.
Dr. Gulyás József 11.
Hankó Adorján bír. IV.
Hernádnémeti 22.
Hézsér Emil 19, 65, 66.
Homoky György 2.
Horváth János 2.
Janka Károly 9, 33.
Janka Péter 4.

- Jármy Béla 5.
Jegyzői kar 67.
Karászy Benő 3, 57.
Karikás Jolán 4.
Karikás Róza 4.
Karos 18, 21.
Kazay Sára 51.
Keresztúry József 9, 23, 60, 66.
Dr. Kérészy Sándor 6, 35, 67.
Kiss Ernő 4.
Kisgéres 16, 23.
Kiss Géza 5.
Kiskövesd 57, 60.
Dr. Kiss Sándor 9, 67.
Dr. Kovács Gábor 2.
Köröskényi István 46.
Láca 16, 32.
Legyesbénye 13.
Lelkészek általában 54, 63, 64.
Lelkész-özvegyek 63.
Magda Anna 4.
Maklár Papp Miklós 10.
Matusz Mihály bír. VI.
Máthé Gyula 66.
Meczner Béla 2.
Megyaszó 24, 37, bír. IV.
Miklós Béla 9.
Miskolczi Endre 9, 66.
Monok 43, 61.
Nagykövesd 12, 15.
Nagyrosvány 37.
Novák Lajos bír. VI.
Olaszliszka 16, 40.
Órás Kálmán bír. I., II.
Örös 14.
Perbenyik 16.
Rác Endre bír. I., II.
Riedl Miklós 5.
Sajóhidvég 22, 42, 44, 45.
Sajókesznyéten 29.

- Sallay Sándor 2.
Sára 46.
Sárospatak 37.
Sebeő Gyula 1.
Segélykérők 62.
Özv. Sípos Györgyné bír. V.
Szabó Andor 5.
Szomotor 17.
Taktaharkány 16, 49, 50.
Taktaszada 16, 58, 59, bír. VI.
Tanítók általában 54.
Tarcál 30, 37.
Tállya 27.
Tiszakarád 37.
Tiszalúc 37.
Tiszatokaj 28, 37.
Tolcsva 53.
Tolcsvai Nagy Barna 2, 9.
Verebélyi Barna 4.
Dr. Vitányi Miklós 2.
-